

Tartu Ülikool
Sotsiaal- ja haridusteaduskond
Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut

Eesti Televisiooni lasteprogramm 2011. aasta sügishooajal

Bakalaureusetöö

Koostaja: Sigrid Salutee
Juhendaja: Aune Unt, MA

Tartu 2012

Sissejuhatus.....	3
1. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad.....	4
1.1 Lapsed televaatajatena.....	4
1.2 Televisiooni ohud lastele.....	5
1.2.2 Sotsiaalse õppimise teooria agressiivse käitumise näitel.....	5
1.2.2.1 Televägivald.....	7
1.2.2.2 Reklaam.....	8
1.2.2.3 Sugude esitlemine.....	9
1.3 Televisiooni hariv funktsioon.....	10
1.3.1 Harivate lastesaadete mõju eelkooliealistele Türgis.....	10
1.3.2 Lastesaadete regulatsioon (Children`s Television Act).....	11
1.4 Programmi koostamisest Eesti Televisioonis	12
1.3 Eesti Televisiooni lastesaadete ajalugu.....	13
1.3.1 Nõukogude aeg.....	13
1.3.2 Taasiseseisvumine.....	14
2. Uurimisküsimused. Valim ja meetod.....	16
2.1 Uurimisküsimused	16
2.2 Valim.....	16
2.3 Meetod.....	17
3. Tulemused.....	19
3.1 Lasteprogramm.....	19
3.1.1 Programmi maht ja jaotus.....	19
3.1.2 Programmi päritolu.....	22
3.1.3 Formaat.....	23
3.1.4 Tegelased.....	24
3.2 Sari „Lastetuba“	25
3.2.1 Sisukirjeldus.....	25
3.2.2 Vägivald.....	31
3.2.3 Reklaam.....	31
3.2.4 Tegelaste sugu.....	32
3.2.5 Hariv funktsioon.....	32
4. Järeldused ja diskussioon.....	33

<u>4.1 Milline on Eesti Televisiooni lasteprogramm?.....</u>	<u>33</u>
<u>4.1.1 Maht ja jaotus.....</u>	<u>33</u>
<u>4.1.2 Programmi päritolu.....</u>	<u>34</u>
<u>4.1.3 Formaat .....</u>	<u>34</u>
<u>4.1.4 Tegelased.....</u>	<u>35</u>
<u>4.2 Milline on Eesti Televisiooni toodetud lastesaade „Lastetuba“? .....</u>	<u>35</u>
<u>4.2.1 Televägivald.....</u>	<u>35</u>
<u>4.2.2 Reklaam .....</u>	<u>35</u>
<u>4.2.3 Tegelaste sugu.....</u>	<u>36</u>
<u>4.2.4 Hariv funktsioon.....</u>	<u>37</u>
<u>4.3 Järeldused uurimismetoodika kohta.....</u>	<u>38</u>
<u>4.4 Soovitused edasisteks uuringuteks.....</u>	<u>39</u>
<u>Kokkuvõte.....</u>	<u>40</u>
<u>Summary.....</u>	<u>41</u>
<u>Kasutatud kirjandus.....</u>	<u>42</u>
<u>Lisad.....</u>	<u>44</u>
<u>1. Kodeerimisjuhendid.....</u>	<u>44</u>
<u>1.1 Programmi analüüs .....</u>	<u>44</u>
<u>1.2 Sarja „Lastetuba“ analüüs.....</u>	<u>45</u>
<u>2. Sarja „Lastetuba“ kodeerimistabelid.....</u>	<u>46</u>
<u>3. Lasteprogrammi kodeerimistabelid.....</u>	<u>49</u>
<u>4. 01.09.2011-30.11.2011 lasteprogrammi transkriptsioon .....</u>	<u>52</u>

Sissejuhatus

Eesti Televisiooni lastesaadete traditsioon on pea sama vana kui kanal ise – nende vanusevahe on kõigest kolm päeva. Ajaga on väikestele vaatajatele pakutav programm palju muutusi läbi teinud. Alustades mahust ja paigutusest saatekavas ning lõpetades päritolu ja vormiga. Kahjuks ei ole seda valdkonda eraldi põhjalikumalt uuritud ning spetsiifilist materjali on vähe.

Juba 49 aastat tagasi väitis sotsiaalse õppimise teoreetik Bandura (1963), et ekraanilt nähtud vägivald mõjutab laste käitumist agressiivses suunas. Televisiooni uurijad üle maailma on sellest inspireerituna analüüsinud (laste)programmide sisu ja mõju vaatajale. Eestis on minu teada küll uuritud telesaadete mõju (näiteks Kruise 2011), ent mitte lasteprogrammi ennast.

Käesoleva töö eesmärgiks ongi uurida Eesti avalik-õigusliku telekanali lasteprogrammi. Eesmärgi täitmiseks jälgisin ETV lasteprogrammi 2011. aasta sügishooajal. Kui palju ja mis tüüpi saateid see sisaldab ning milline on nende päritolu. Põhjalikuma ülevaate annan käsitletaval perioodil ainsast ETV omatoodetud lastesaatest „Lastetuba“. Selle analüüsimisel lähtun põhiaspektidest, mida televisiooni mõju uurijad on oma töödes välja toonud: televägivald, (varjatud) reklaam, sugude esitlemine ning hariv funktsioon.

Töö koosneb neljast suuremast osast. Esimene peatükk tutvustab televisiooni mõju uurimise teoreetilisi lähtekohi, lisaks toob välja olulisemad kohad Eesti Televisiooni lastesaadete ajaloos. Teine osa kirjeldab töö valimit, uurimisküsimusi ning meetodikat. Järgneb peatükk, milles on esitletud uuringu tulemused. Neljandas osas on järeldused ning diskussioon, samuti meetodikriitika ja soovitused edasisteks uuringuteks. Bakalaureusetöö lõpus on kokkuvõtte ning kasutatud kirjanduse loetelu. Tööl on 4 lisa. Käesolevas töös hõlmab mõiste „ETV“ ka teist väljundkanalit ETV2e, kuid mitte vastupidi.

Soovin tänada oma juhendajat Aune Unt mitmekülgse juhendamise ja nõuannete eest.

1. Teoreetilised ja empiirilised lähtekohad

1.1 Lapsed televaatajatena

Kuna lastel on vähe kriitilise mõtlemise kogemusi, siis on nad meedia sisule vastuvõtlikumad ja selle suhtes usaldavamad. Lääne ühiskonnas vaadeldakse lapsi nii füüsiliselt kui vaimselt ebaküpsede ja sõltuvatena. Lapsed ei ole võimelised tegema ratsionaalseid ega informeeritud otsuseid (sotsiaalseid, seksuaalseid, poliitilisi ega majanduslikke) ning sõltuvad seetõttu vanematest, kes otsustavad nende eest. Lapsepõlve peetakse väga oluliseks etapiks inimese elus, kuna sel ajal omandatakse suurem osa ühiskonnas vajaminevatest oskustest (Casey 2002: 20-21).

Telesisiooni nähakse kui sissetungijat turvalisse kodukeskkonda, mis täidab ekraani ette naelutatud laste kaitsetud pead halbade mõtetega. Selle uskumuse vastu on mitmed Briti ja USA uurijad väitnud, et lapsed on äärmiselt valivad vaatajad ning kui saade neid ei paelu, teevad nad pikemalt mõtlemata selle asemel midagi muud: mängivad või loevad (Casey 2002: 22). Teisalt on autoreid, kes leiavad, et lapsed ei vaja kaitset üksnes reklaamitootjate poolt ärakasutamise ning ideoloogiliste manipulatsioonide, vaid ka nende endi haavatavusest ja ebaküpsusest tekkida võivate tagajärgede eest. Siin peetakse eelkõige silmas laste vaatamiseelistusi, köitvamad on pahatihti saated, mida täiskasvanud peavad neile ebasobivaks (Allen & Hill 2004: 479).

Koos tehniliste uuendustega (kaabel- ja digitelesisioon, video, internet jne), mis muudavad telepildi lastele paremini kättesaadavaks, on suurenenud ka inimeste hulk, kes valdkonna vastu huvi tunnevad. Nende hulgas on meedia- ja telesisiooni uurijate kõrval veel õpetajad, lapsevanemad, psühholoogid jpt. Enamasti keskenduvad uuringud lastele ebasobiva (vägivaldse ja seksuaalse) sisu kättesaadavusele. Samuti vaadeldakse (laste)programmides sisalduva reklaami hulka ja mõju. Negatiivsete külgede kõrval uuritakse ka seda, kuivõrd õpetlik ning formaalhariduse seisukohalt kasulik võib lasteprogramm olla. Näiteks on mitmete populaarsete lastesaadete („Batman“, „Superman“ ja „Teismelised Ninjakilpkonnad“) sisuanalüüsid näidanud, et vägivaldse sisu kõrval sisaldavad need positiivseid sotsiaalseid hoiakuid (Casey 2002: 21-22).

1.2 Televisiooni ohud lastele

2006. aastal Marshalli ja tema kolleegide poolt avaldatud ülevaatliskust uuringust laste meediatarbimise kohta johtub, et suurem osa 7-17 aastastest noortest vaatab päevas televiisorit 2-2,5 tundi. 28 protsenti lastest veedab teleri ees rohkem kui neli tundi (Marshall et al 2006). See tähendab, et kui laps alustab televiisori vaatamist 3 aastasel ja kulutab sellel päevas keskmiselt 2 tundi, siis 18. sünnipäevaks on ta selle ees veetnud rohkem kui aasta oma elust. Siit tulenebki uurijate küsimus: Mida lapsed selle aasta jooksul televiisorist näevad ja kuidas see neid mõjutab?

Rohkem kui lastesaadete mõju, on vaadeldud kogu teleprogrammi potentsiaalset mõju. Seda põhjusel, et lapsed eelistavad tihti vaadata täiskasvanutele suunatud saateid (Allen & Hill 2004: 480). Lisaks televisiooni programmi sisule mõjutab lapse tervist ka televiisori vaatamine kui tegevus. Uuringud näitavad, et lapsed, kes veedavad rohkem aega teleri ees on tõenäolisemalt ülekaalulised. Seda tingib otseselt asjaolu, et nimetatud tegevuse juurde käib tihti söömine (kidshealth.org).

1.2.2 Sotsiaalse õppimise teooria agressiivse käitumise näitel

Agressiivse käitumise põhjuste seletamisel jagunevad uurijate arvamused peamiselt kolmeks. Ühed pooldavad evolutsioonilist lähenemist, mille kohaselt on vägivald bioloogiliselt eelprogrammeeritud ning andis meie eellastele ellujäämiseelise. Teised vaatlevad situatsioonilisi aspekte nagu korduv frustratsioon või provokatsioon kui vägivalda esile kutsuvaid tegureid. Kolmandad, sotsiaalse õppimise teoreetikud on seisukohal, et teiste käitumise jälgimine ja matkimine on võtmetegurid seletamiseks agressiivse käitumise põhjuseid (Hock 2009: 85). Just kolmandat lähenemist toetavad otseselt või kaudselt kõik audiovisuaalse meedia mõju uurijad.

Kuna sotsiaalteoreetiline lähenemine õppimisele on kesksel kohal televisiooni mõjudest rääkimisel, kirjeldan antud valdkonna lähtekohti pikemalt. 1961. aastal tegi Albert Bandura 3-6 aastaste lastega eksperimendi, mille eesmärgiks oli uurida, kas ja kui, siis mil moel mõjutab laste agressiivsust eelnev eksponeeritus agressiivsele ja mitteagressiivsele eeskujule. Eeskujule sotsiaalteoreetilises käsitluses tähendab inimest, kes käitub teatud viisil (antud juhul kas agressiivselt või mitte) ja on sellega vaatlejale eeskujuks. Katse esimene osa nägi ette, et lapsed mängisid omaette selleks

ettenähtud toas. Lapsega koos mängis ruumis ka mees- või naissoost täiskasvanu, kelle tegevus oli eksperimentaatori poolt eelnevalt kindlalt määratletud: agressiivne või mitteagressiivne mängimine. Katse teises osas juhutati laps järgmisesse tuppa, kus oli hulganisti mänguasju. Kui väike katseisik oli endale sobivaima mänguasja välja valinud, katkestas eksperimentaator mängu ja ütles, et mänguasi on mõeldud teistele lastele. See oli vajalik selles, et kutsuda lapses esile pahameelt (frustratsiooni) olukorra suhtes, sest usuti, et just sellises situatsioonis avaldub kõige paremini eelmises katseosas eksponeeritud käitumise mõju.

Eksperimenti tulemused näitasid, et vägivaldse eeskuju nägemine mõjutab suuresti laste käitumist. Kui mittevägivaldse samasoolise täiskasvanuga ühes ruumis mänginud poisid ilmutasid teises katse osas keskmiselt 22,3 vägivaldset tegu, siis vägivaldse mängukaaslasega grupis oli see arv tunduvalt suurem, 36,7 agressiivset tegu ühe lapse kohta. Uurijatel õnnestus näidata ka eeskuju efektiivsust sõltuvalt soost. Nimelt esines agressiivse naismängukaaslasega mänginud poiste grupis tunduvalt vähem vägivaldseid tegusid, keskmiselt 16,2. Kuigi tüdrukute seas esines agressiivset käitumist tunduvalt vähem, ilmnes nendegi puhul võrdeliselt sarnane agressiivsuse kasv või kahanemine lähtuvalt mängukaaslasest soost. Uurijad järeldasid sellest, et samasooline eeskuju on lastele mõjuvam kui vastassooline. Küsimusele, miks poisid samasoolise agressiivse eeskuju mõjul tüdrukutest agressiivsemalt käitusid vastasid uurijad, et ilmselt loetakse vägivaldset käitumist ühiskonnas pigem maskuliinseks omaduseks. See tähendab, et eeskuju edukust mõjutas see, kui vastuvõetav antud käitumine sotsiaalselt on. Siin on ilmselt ka põhjus, miks tüdrukud matkisid rohkem agressiivset kõnepruuki ja poisid käitumist (Bandura et al 1961).

1963. aastal viidi Bandura eestvedamisel läbi veel üks sarnane katse. Seekord otsisid teadlased vastust küsimusele, mil määral erineb samade agressiivsete eeskujude esitlemine filmi tegelaste, animeeritud tegelaste ja reaalsete, samas ruumis viibivate, inimeste kaudu. Vastavalt ootustele selgus, et kõige enam mõjutas lapsi agressiivselt käituma täiskasvanud inimene, kes viibis päriselt katseruumis nagu kirjeldatud eelmises Bandura (1961) ja kolleegide poolt läbi viidud uurimuses. Mõjukuselt teine oli sama agressiivsuse mudel filmitegelaste kujul ja kõige vähem mõjutasid lapsi agressiivselt käituma animeeritud tegelased. Teisalt on oluline märkida, et kõik kolm eeskuju kutsusid agressiivset käitumist esile märgatavalt rohkem kui samade mudelite mitteagressiivsed versioonid (Bandura et al 1963).

Kolmandas samateemalises uurimuses vaatles Bandura (1965), millist rolli mängib tasustamine agressiivse käitumise õppimisel. Selleks premeeriti üht agressiivselt käitunud täiskasvanut, teist aga karistati. Vägivaldsemalt käitusid lapsed, kes olid grupis, kus agressiivset täiskasvanut premeeriti (Bandura 1965).

Bandura ja kolleegide tööd on inspireerinud sotsiaalteadlasi kõikjal maailmas uurima televägivalla, reklaami, soostereotüüpide jne mõju just sotsiaalse õppimise teooria alustest lähtudes. Selle teooria kohaselt on suur osa inimeste käitumisest seletatav vaatleva õppimise ehk mudeldamise kaudu.

1.2.2.1 Televägivald

Televägivald avaldab kõige suuremat mõju lastele. Seda seetõttu, et neil ei ole veel välja kujunenud kindlaid käitumis- ning suhtlusmalle ega hoiakuid. Enim on uuritud kolme võimalikku televägivalla mõju. Esmalt seda, et televiisorist nähtud vägivald teeb lapse vähem tundlikuks teiste kannatustele. Teiseks võib laps hakata ümbritsevat maailma kartma. Lisaks võib televägivald panna lapse oma kaaslaste suhtes agressiivselt käituma (Berry & Asamen 1993).

1985. aastal Björqvisti poolt Helsingis läbi viidud eksperiment kinnitas, et televägivalla nägemine muudab laste käitumist. Juhuslikult valitud lapsed jagati kahte rühma, esimestele näidati vägivalda sisaldavat filmi ning teistele sellist, kus vägivalda ei esinenud. Hiljem koos mängides olid vägivaldset filmi näinud lapsed märgatavamalt agressiivsemad (Huesmann et al 2003: 203). Teisalt on Casey (2002) seisukohal, et televisioon on ainult üks mitmest lapse arengut mõjutavast tegurist; lisaks veel vanemad, eakaaslased, kool jne. See ei loo uusi hoiakuid, vaid võimendab neid, mis lapses juba varem olemas on (Casey 2002).

Uuringutest on selgunud, et televiisorist nähtud vägivald mõjutab käitumist pikaajaliselt. Lapsena Chicagos elanud ja televägivalla uurimuses osalenud lapsed otsiti 15 aasta pärast üles. Selgus, et katseisikud, kes olid lapsena vaadanud eakaaslastest rohkem vägivaldseid saateid, olid kordades suurema tõenäosusega tekitanud liiklusohutlikke olukordi, osalenud kuriteos, käitunud jõhkralt oma elukaaslase või teiste inimestega. Sarnaste tulemusteni on jõutud veel Soomes, Poolas ja Iisraelis (Huesmann et al 2003).

Televägivald ei jõua lasteni ainuüksi neile ebasobivate, täiskasvanutele suunatud saadete kaudu. 2000. aastal Ameerikas tehtud uuring näitas, et sealsed lastesaated sisaldavad rohkem vägivalda, kui programm, mida pakutakse täiskasvanutele tippajal. Vägivalda sisaldavad nii „päris“ inimestega saated kui animasarjad. Kahe kõige populaarsema animasarja analüüsimisel ilmnis, et need sisaldavad keskmiselt 78 vägivaldset tegu tunnis (Basta 2000). Umbes 67 protsenti Ameerika lastesaadetest sisaldavad vägivalda. Valearusaamu võib tekitada ka see, et telesaadetes on tihti „head“ need, kes „pahade“ vastu võideldes vägivalda tarvitavad. Tekib konflikt selle vahel, mida ütlevad vanemad ja mida televiisor (kidshealth.org).

1.2.2.2 Reklaam

Kanada Laste Seltsi (*Canadian Paediatric Society*) andmetel on teleri vaatamise ajal näksimise kõrval just reklaamid need, mis tekitavad ülekaalulisust. Vaid neli protsenti uuringus vaadeldud lasteprogrammis sisalduvatest reklaamklippidest näitas tervislikku toitu. Suurem osa ajast esitleti kiirtoitu, maiustusi ja magusaid hommikusöögihelbeid (cps.ca). USAs läbi viidud pikaajaline vaatlus kinnitas, et lapsed, kes vaatasid telerist rohkem väheväärtusliku toidu reklaame, tarbisid suure tõenäosusega ka enam madala toiteväärtuse ja kõrge kalorisaldusega tooteid (Andreyeva et al 2011).

Kuni 11 aastased lapsed USA-s kulutavad aastas üle 18 miljardi dollari ning mõjutavad oma vanemaid kulutama umbes 130-670 miljardit dollarit (Strasburger 2004). Reklaami maht lastesaadetes kerkis Ameerika Ühendriikides kõrgustesse 1960ndatel. Ühiskonna surve hakkas Föderaalne kommunikatsiooni komisjon (*Federal Communications Commission, FCC*) lastele suunatud telereklaami mahtu reguleerima. Alla tunni kestev lastesaade võis sisaldada 10,5 minutit reklaami, nädalavahetusel 12 minutit tunnis. 1980ndate valitsuse deregulatsiooni poliitika andis USA reklaamitootjatele taas võimaluse kasutada lasteni jõudmiseks neile suunatud saateid. Kohe, kui uus saade eetrisse jõudis, tulid müüki selle tegelastel põhinevad mänguasjad ja muud tooted (Arnett 2007). Uuringud näitavad, et ainult üks kolmandik 4-6 aastastest lastest saab reklaami vaadates aru, et midagi tahetakse müüa. Eriti ahvatlevaks teeb toote see, kui reklaamijaks on lemmiksaate tegelane (Strasburger 2004).

Laste väheste teadmiste tõttu on neile suunatud reklaam mitmes riigis rangelt reglementeeritud. Näiteks Kreeka televisioonis ei ole lubatud mänguasjade promotsioon varem kui kell 22.00. Rootsis ja Norras on keelatud reklaamida tooteid alla 12 aastastele. Ka Taanis ja Belgias on piiratud lastele reklaamimise võimalused (Strasburger 2004).

1.2.2.3 Sugude esitlemine

Euroopa telekanalites 1997. - 2000. aastal läbi viidud uuringust selgus, et meeste käsutuses on palju rohkem eetriaega kui naistel. Kuue riigi televisiooni uurimisel selgus, et ei ole ühtegi teležanrit, kus naised oleksid ülekaalus. Kõige rohkem, 44 protsenti tegelastest oli naisi lastesaadetes. Samuti on erinev see, kuidas naisi ja mehi kujutatakse. Tihti lähtutakse soostereotüüpidest. See tähendab, et mehi kujutatakse pigem mitmekülgse, professionaalse, eeskõneleja, eksperdi, iseseisva peategelasena. Naised on seevastu ühekülgse, passiivse, sõltuva, vähiklikud, koduperenaised, kõrvalosalised (Karise & Pilvre 2004).

Thompson ja Zerbinos (1995) leidsid animasarju analüüsid, et ka need kujutavad suures osas stereotüüpseid karaktereid ning sisaldavad rohkem mees- kui naistegelasi. Teisalt toovad uurijad välja, et võrreldes 1980ndatele eelnenud ajaga on olukord paremaks muutunud. Eriti naiskarakterite kujutamises (Thompson & Zerbinos 1995). Missouri ülikooli teadlased uurisid 1974. aastal laste soorollide kujunemise seotust teletarbimisega. Selgus, et lastel, kes vaatasid rohkem televiisorit, kujunes suurema tõenäosusega stereotüüpiline ettekujutus soorollidest (Frueh & McGhee 1974).

Ruuda (2003) uuringust ilmnes, et 2002. aastal oli naisi Eesti Televisiooni laste- ja noortesaadetes 33 protsenti, järgmisel aastal 46 protsenti. Kodeeriti vaid neid inimesi, kes telekraanil midagi rääkisid. Kodeerimine toimus vastavalt *Who Speaks in Television* metoodikale, mis on projekti "*Screening Gender*" jaoks välja töötatud ning mida on kasutatud rahvusvahelistes uuringutes. Sealhulgas ka eelpool mainitud Euroopa telekanalite hulgas 1997. – 2000. aastal läbi viidud uuringus. 2003. aastal tuli Eesti Televisiooni ekraanile lavastuslik lastesaade „Buratino tegutseb jälle“, kus olid peategelasteks kolm meest ja üks naine. Naiskarakter juhendas teisi kodustes tegemistes ning tegi alati „õigeid“ asju. See seostub stereotüüpsete soorollidega (Ruuda 2003: 36).

1.3 Televisiooni hariv funktsioon

Televisiooni potentsiaalse hariva mõju üle on palju arutletud. Väidetavalt ei saa televisioon õpetada, kuna telerivaatamine on lõõgastav puhkeaja tegevus. Vaataja on passiivne, õppimiseks on aga vaja aktiivset hoiakut. Õppija ei oma infovoos üle kontrolli ega saa esitada täpsustavaid küsimusi. On levinud ka arusaam, et kirjalik õppimine on tulemuslikum kui suuline (Casey 2002: 76). Mitmed uuringud on siiski leidnud, et telesaadetel võib olla arendav potentsiaal. Näiteks Kruuse (2011) toob välja, kuidas lapsed õppisid telerivaatamise käigus võõrkeelseid sõnu. Samuti on näidanud hariva sisuga lastesaate *Sesame Street* võrdlev uuring, et lapsed, kes vaatasid saadet rohkem, olid koolitulemustes edukamad (Casey 2002: 78).

1.3.1 Harivate lastesaadete mõju eelkooliealistele Türgis

Türgis läbi viidud uuringust ilmnes, et õpetliku sisuga lastesaated võivad teatud määral täita koguni eelkooli kohta. Vaatlus viidi läbi emade ning nende sügisel esimesse klassi minevate laste peal. Ühel grupil paluti vaadata hariva sisuga lastesaadet „Kas sa mängiksid minuga?“ („Benimle Oynar mısın?“ edaspidi BOM) iga päev. Teisel grupil paluti vaadata samal ajal meelelahutuslikku saadet. Kolmandale grupile räägiti saatest BOM, kuid otseselt ei palutud seda vaadata.

Saade BOM on 65 osaline lastesaade, mis on eetris argipäeva õhtuti, kordusega hommikul. Üks osa kestab 30 minutit. Saate sisu varieerub, sisaldades nii animatsiooni, nukke kui otsereportaaze. Türgis eetris olnud hariv lastesaade oli mõeldud vaatamiseks eelkooliealistele lastele ja nende emadele.

Uuringu tulemused näitasid, et lapsed, kes vaatasid saadet rohkem olid võrreldes nendega, kes vähem vaatasid, oluliselt edukamad aritmeetikas ja silbitamises ning nende sõnavara oli suurem. Rohkem oskusi omandasid need lapsed, kelle varasem ettevalmistus kooliks oli nõrgem. Lisaks arendas saade uurijate hinnangul laste tunnetuslikke võimeid ja sotsiaalseid oskusi. See tulemus näitab teadlaste arvates, et tänu televisiooni suurele kättesaadavusele on harivate lastesaadete abil võimalik õpetada ka vaesematest peredest pärit lastele (eriti arengumaades) sotsiaalseid- ja

tunnetuslikke oskusi, mis võivad neil muidu olla eakaaslastest nõrgemad (Baydar et al 2008).

1.3.2 Lastesaadete regulatsioon (*Children`s Television Act*)

Sarnaselt Türgis läbi viidud eksperimendile (Baydar et al 2008) on mitmed USA autorid veendunud, et lastesaadete sisu õpetlikkus ja sealt saadavad sotsiaalsed sõnumid valmistavad lapsi paremini kooliks ette. Lisaks näitavad uuringute tulemused, et lastesaadete hariv mõju on püsiv ning peegeldub isegi keskkooli tulemustes (Linebarger 2001, Calvert & Kotler 2003 kaudu).

Aastakümneid loodeti USAs, et lasteprogrammi koostajad hakkavad end ise reguleerima ja tegema saateid, mis teadlaste kinnitusel lapsi nii formaalharidusliku kui sotsiaalse poole pealt õpetaksid, kuid soovitud eneseregulatsiooni ei tekkinud. Seetõttu võttis USA Kongress 1990. aastal vastu lastesaateid reguleeriva seaduse *Children`s Television Act* (Kunkel & Wilcox 2000, Calvert & Kotler 2003 kaudu). Seadus nägi ette, et kõik telejaamad, kes pakuvad Ühendriikides oma programmi hulgas saateid lastele, on kohustatud edastama harivaid ja informeerivaid lastesaateid. Harivaid ja informeerivaid saateid defineerib seadus kui saateid, mille sisu edendab lapse arengut igas aspektis positiivses suunas, võttes arvesse tema tunnetuslikke ja vaimseid ning sotsiaalseid ja emotsionaalseid vajadusi (fcc.gov).

Seadus jättis telejaamadele üsna suure tõlgendusruumi. Näiteks *action*-multifilm märgiti harivaks, kuna see, kui peategelane võitleb halbade vastu, kes omavad massihävitusrelva, tõstab väidetavalt laste ühiskondlikku teadlikkust ja vastutust. Lisaks tekitas probleeme tõik, et mitmed telejaamad küll lisasid oma programmi korrektsed harivad saated, kuid paigutasid need ajale, mil lapsed neid suure tõenäosusega ei vaadanud (näiteks kell 5 hommikul). Seaduse täiustamiseks lisati sellele 1996. aastal nn Kolme-tunni-reegel. Selle kohaselt pidi telejaam näitama harivaid saateid regulaarselt, kord nädalas, vähemalt 30 minutit korraga. Edastusajaks määrati kella 7 ja 22 vaheline periood kui lapsed kõige tõenäolisemalt telerite ees on. Samuti kohustas seadus lisama kõigile saadetele, mis järgivad hariva lastesaate nõudeid, vastava logo, et lapsed koos vanematega need kergesti üles leiaksid (Calvert & Kotler 2003).

Mõned uurijad on seisukohal, et laste arendamiseks telesaate kaudu ei piisa seadusest, mis sätestab

saatemahu. Peab arvestama ka laste tele-eelistustega kuna õpetliku sisuga saatest pole kasu, kui sihtrühm seda ei vaata. Ameerikas peab suur osa lastest ning vanematest telerivaatamist puhkeajaks ning eelistab vaadata meelelahutuslikke saateid. Seepärast tulebki lasteni jõudmiseks ühendada see aspekt harivaga (Stipp 2003).

1.4 Programmi koostamisest Eesti Televisioonis

Avalik-õiguslik televisioon teenib erinevate sihtgruppide huve. Siia paigutuvad kultuurisaated, spordisaated, noorte- ja lastesaated jne. Sihtgruppidega peab arvestama, sest kommertskanalid orienteeruvad eeldatavasti kõige üldisemale auditooriumile (Suvi 2005: 42). Eesti Rahvusringhäälingu eesmärk on pakkuda sisukat ja kasulikku kuid samas atraktiivset raadio-ning teleprogrammi (err.ee).

Nõukogude ajal allus ETV programmi sisu otseselt juhtiva partei käsule. Telekava koostati etteantud aastaplaani järgi. Saated vaadati enne eetrit üle ning eksimuste eest karistati. Demokraatlikus riigis puudub telekanalil küll otsene riigi ettekirjutus programmile, kuid rolli hakkavad mängima sotsiaalsed eeskirjad, millest üleastumist ei tolereerita (Suni 2001).

Enne taasiseseisvumist, 1986. aastal moodustasid Eestis toodetud saated ETV programmist keskmiselt 50 protsenti. Ülejäänud aeg täideti NSVL riikidest pärit dokumentaalfilmide või otseülekannetega Kesktelevisioonist. See oli osa venestuspoliitikast. Koos vabama õhkkonnaga 1980ndate lõpus õnnestus ka ETV-l omatoodangu mahtu suurendada 70 protsendini. Seda suudeti hoida sellel tasemel kuni 1990ndate keskpaigani, siis hakkasid olukorda mõjutama turumajanduse reeglid (Suni 2001: 79-80).

Eesti taasiseseisvumisega kaasnenud konkurents telemaastikul ja majanduslikud raskused panid ETV oma programmistrateegiat muutma. Kuna omaaadete tootmine oli kulukas, hakati saatekava suurel hulgal täitma lääneriikidest sisseostetud programmiga. Enne iseseisvumist pärines „piiritagune“ programm suure osas sovetiriikide toodangust. Sisu püüti paremini organiseerida ja vaataja jaoks loogilisemaks muuta sarisaadete abil. Saateid hakati kordama. Kordussaadete näitamine suurendab saate auditooriumit, aidates telekanalil samal ajal majanduslikult säästa. Lisaks hakati kulukaid „pildipõhiseid“ saateid asendama *talkshow'de* ja telemängudega (Suni 2001: 55).

Lastesaated kuulusid nõukogude ajal ETV tippaja programmi. Pooletunnine lastele suunatud saade algas kell 20.00 ning kestis kuni „Aktuaalse kaamerani“. 1986. aastal nihutati seda aega pool tundi varasemaks, 1990ndate alguses veel pool tundi. Selline nihutamine jätkus, kuni 1990ndate lõpuks olid lastesaated tippajast väljas, alates kell 17.30 (Suni 2001: 98).

1.3 Eesti Televisiooni lastesaadete ajalugu

1.3.1 Nõukogude aeg

Kui Eesti Televisioon 19. juulil 1955. aastal Tallina Televisiooni nime all alustas (14. jaanuarist 1965 Eesti Televisioon, ehk ETV), edastati juba kolmandal saatepäeval esimene lastesaade, „Buratino esineb telestuudios“ (Timak & Meeri 2005: 6). Enamiku maade teleprogrammide areng kinnitab, et teistest kiiremini kujunes välja lasteprogramm. Tallinna televisioonistuudio omatoodangu ajalugu algaski sisuliselt Ferdinand Veike koostatud pooletunnisest saatest lastele „Buratino esineb telestuudios“. Alates 21. augustist, mil ekraanile jõudis saade mudilastele, muutusid lastele suunatud filmid ja saated regulaarseks. (Lindström 2010: 10).

1956. aastal moodustati saadete ettevalmistamiseks toimetused. Laste- ja noortesaadete toimetuse vastutavaks toimetajaks sai Ago Tali. Järgmise, 1957. aasta lõpuks oli Tallinna Televisiooni programmis lastesaadete osakaal 20,6 protsenti programmi kogumahust. Sellest 9,6 protsenti oli telestuudio enda poolt toodetud (Lindström 1995). Teiste eluvaldkondade juurdetulek ekraanile ei võimaldanud lasteprogrammile pühendatud aega suurendada, seetõttu hakati seda arendama süvitsi. Mitmekesisitati harivat ja õpetavat suunda, püüdes viia lapsed kontakti neid huvitavate nähtuste ja sündmustega. Eraldi sihtgruppina peeti silmas mudilasi, lapsi, koolinoori ja noori. 1960. aastate lasteprogramm koosnes põhiliselt lastelavastustest, mida telejaam ise tootis. 1959. aastal Tallinna Televisioonis toodetud 18st telavastusest olid pooled suunatud lastele ja mudilastele (Lindström 2010: 80).

Silmapaistvamad lastelavastuste režissöörid on olnud Elvi Koppel („Kardemoni linna rahvas ja röövlid“, „Vanaema õunapuu otsas“, „Kuidas kuningas kuupeale kippus“ jne), Virve Koppel („Kunksmoor“, „Väike nõid“, „Karlson katuselt“ jne) ning Uno Leies („Tipp ja Täpp“, „Hunt Kriimsilm“, „Tammetõru seiklused“ jne) (Šein 2005). Mitmed nende režissööride lavastuste kordused kuulusid ka käesolevas töös uuritud lasteprogrammi.

1962. aastal koondati haridus- ja nõuande-saadet „Telekooli“ rubriiki. Lisaks sadadele kooliprogrammi põhiaineid käsitlevatele saadetele pakuti kunstiõpetust, muusikahariduslikke saateid, tööõpetust, filmi- ja teatriõpetust, tutvustati spordialasid, looduskaitse- ja ökoloogiaprobleeme, tehti tele-ekskursioone, tegeldi liikluse, majanduse, õiguskaitse, elukutsevaliku jm (Šein 2005: 29). 1962. aastal ilmus ETV ekraanile Telepoiss, kes kujunes peagi lastesaadete sümboliks. Lastesaadete kohta hakati kasutama koodnimetust „Lasteekraan“ (Timak & Meeri 2005: 14).

1968. aastal tuli toimetaja Lilian Pöldrel idee korraldada televisioonis laste lauluvõistlus. „Entel-tenteli“ nime all koos toimetaja Ülle Puusepa ja režissöör Tiiu Vahiga valminud saade käivitas tänaseni ETV-s kestva lauluvõistluste traditsiooni. Laulusaade jõudis ka rahvusvahelisse televõrku ning kogus auditooriumi suurusjärgus, milleni teised Eesti telesaated polnud tol ajal veel jõudnud (Lindström 2010). Pöldre-Vahi duo tõi hiljem vaatajate ette veel mitu populaarseks saanud lastelavastust. Nende hulgas „Kõige suurem sõber“, lugemaõppimise saade „Mõmmi ja aabits“, ja 1978. aasta detsembris ainukese lastesaatena vaadatavuse edetabelis esikümne hulka jõudnud „Laupäev koos isaga“ (Šein 2005).

1970ndate lõpus suurenes Eesti Televisioonis toodetud sarisaadete hulk märgatavalt, kerkides üle viiekümne. Sarjastamine ja püsisarjade kinnitamine oli teatav garantii ja ideoloogilise kontrolli hõlbustamise vahend. Enamasti lõppes sari koos hooajaga. Väljapaistvaid, pikemaks ajaks eetrisse jäänud sarju ei sündinud neil aastatel enam kuigi palju. Pea iga sügist alustasid uuenenud kavaga ka lastesaated (Šein 2004: 142).

1980ndatel võtsid Eve Viilup, Karin Nurm ja Ave Kumpas üle televisiooni laste lauluvõistluse vedamise. Aastal 1992 alustasid nad „Laulukaruselli“, mis on vahelduva eduga eetris siiani. Karin Nurme ja Eve Viilupi koostöös 1990. aastal valminud 9-osalist sarja „Pätu“ peetakse üheks silmapaistvamaks lastelavastuseks ETVs (Šein 2005).

1.3.2 Taasiseseisvumine

Taasiseseisvumisega kaasnenud majanduslikud probleemid tingisid selle, et 1995. - 1999. aastani toimus ETVs omatoodetud lastesaadete järjekindel vähendamine (Šein 2005: 244). ETV olukord

hakkas paranema alates 2002. aastast ning avalik-õiguslik telekanal muutus taas suurimaks omasaadete tootjaks Eestis. Seejuures keskenduti vahendite ratsionaalsele kasutusele ning kokkuhoiule. Olude stabiliseerudes tõi režissöör Karin Nurm 2003. aastal ETV ekraanile lastelavastuse „Buratino tegutseb jälle“. Tol ajal oli see Eesti telemaastikul ainuke lavastuslik lastesaade ning sai seetõttu kiiresti populaarseks (Šein 2005: 298).

2005. aastal jõudis ETV ekraanile omasaade, Andres Noormetsa lavastatud „Lumejäneseid“, mis oli suunatud eelkõige väiksematele lastele. 2006. aastal alustas ETV uue lastesaatega: „Saame kokku Tommi juures“. Sellest sai kogu ETV lasteprogrammi ühendav element, mis täitis harivat funktsiooni ning samal ajal juhatas sisse hankesarjad, mis olid pigitud lavastuse sisse. 2008. aasta suvel kolis lasteekraan ETV esimeselt kanalilt ETV2-te. Alates sellest ajast hakati lastesaateid näitama tippajal ETV teiselt kanalilt (err.ee).

2. Uurimisküsimused. Valim ja meetod

2.1 Uurimisküsimused

Antud bakalaureusetöö eesmärgiks on anda ülevaade avalik-õigusliku telekanali poolt lastele pakutavast programmist. Uurimiseesmärgi täitmiseks vaatlen ETV 2011. aasta sügishooaja (01.09.11 - 30.11.11) lasteprogrammi. Põhjalikumalt analüüsin antud hooajal ainust ETV omatoodanguna valminud lastesaadet „Lastetuba“. Saate analüüsis lähtun põhiaspektidest, mis on laste teletarbimise uuringutes välja toodud. Saateanalüüsi eesmärk on saada teada, kuivõrd vastab Eesti avalik-õigusliku kanali poolt lastele tehtud saade üldisele soovitusel omada harivat sisu ning kui palju sisaldab see probleemset materjali vägivalda, (varjatud) reklaami ning ebavõrdse sugude esitlemise näol.

Analüüsi läbiviimiseks püstitasin järgmised uurimisküsimused:

1. Missuguseid saateid sisaldab Eesti Televisiooni lasteprogramm?
2. Milline on Eesti Televisiooni omatoodetud lastesaade?

Esimese küsimuse all uurin, kui suur on lastesaadete osakaal ETV ja ETV2-e programmis ning kuidas see nädalapäeviti erineb. Lisaks kirjeldan, milliseid saateid see sisaldab: kui palju on võrreldes sarjadega ühekordseid saateid ja filme ning mis kujul on saate tegelased (animeeritud, „päris“ inimesed või nukud). Samuti kaardistan programmi kuuluvate lastesaadete päritolu: kui suur on omatoodangu maht ning mis riikides on enim hankeprogrammi.

Teise uurimisküsimuse raames püüan teada saada, kui palju sisaldab sari „Lastetuba“ füüsilist vägivalda ja (varjatud) reklaami ning kuidas jaguneb eetriaeg mees- ja naiskarakterite vahel. Samuti vaatlen, milline on saate hariv potentsiaal.

2.2 Valim

Bakalaureusetöö valimiks on ETV 2011. aasta sügishooaja kolme esimese kuu lasteprogramm kogu mahus. Seda põhjusel, et töö eesmärgiks on peegeldada hetkeseisu avalik-õigusliku ringhäälingu poolt väikestele vaatajatele koostatud teleprogrammis. Kuna kanali poolt lastele pakutavate saadete hulk ja vorm on aastate lõikes muutuv, annab praegusest olukorrast parima ülevaate just ühe

tervikliku perioodi analüüsimine.

Valimi koostamisel võtsin arvesse, et alates 2008. aastast on suurem osa lasteprogrammist ETV teises programmis, mis võimaldab lastesaateid näidata tippajal (err.ee). Kahe väljundkanali olemasolu tõttu ei analüüsi ma lasteprogrammi paigutust saatekavas. Jätsin valimist välja detsembri, kuna pühadekuuna oli selle programm sätitud hoopis teiste reeglite järgi. See sisaldas märgatavalt rohkem arhiivisaateid ning hankefilme. Samuti olid lastesaated kohati eetris eelneva kolme kuuga võrreldes ebatavalisel ajal. Töö mahtu ning iseloomu arvestades otsustasin detsembrit valimis mitte kasutada.

Võtsin valimisse saated, mis kuulusid programmikoostajate moodustatud lastesaadete blokki. Iga päev on programmis hommikune- ja õhtune lastesaadete osa. Andmete kogumise ajal pidasin ka silmas, et laupäeva ja pühapäeva hommikuti on lastesaated eetris ETV esimeses programmis. Valimist jäid välja ETV saatekavas olnud lastefilmid, mis ei paigutunud kumbagi lasteprogrammiks ettenähtud saadetebloki sisse vaid paiknesid ebaregulaarsel ajal. Näiteks 1. septembril kell 21.40 ETV põhiprogrammis eetris olnud „Röövlirahnu Martin“.

Programmi analüüsiks vajalike andmete kogumiseks kasutasin kombineerituna nii internetist nähtavat saatekava-, kui ka paberväljaandel programmilehte.

Saatesarja „Lastetuba“ valimisse, kuuluvad kõik analüüsitaval perioodil (01.09.11 - 30.11.11) eetris olnud osad: 20 osa septembris, 19 osa oktoobris ja 22 osa novembris. Kokku 61 saadet. Saadete vaatamiseks kasutasin järelvaatamise rubriiki ETV2e kodulehel. Valimist jäi välja 18.oktoobril eetris olnud osa, kuna selle järelvaatamise võimalus puudus.

2.3 Meetod

Eesti Televisiooni lasteprogrammi uurimiseks kasutan kvantitatiivset kontentanalüüsi.. Kontentanalüüs on süstemaatiline empiiriline meetod, mille käigus võetakse uuritav tekst lahti koostisosadeks. (Casey 2002: 41) Selle meetodi eeliseks on uurimiskäigu märkamatus uuritavate jaoks. See tagab, et nad ei muuda teadlikult oma käitumist. Miinuseks aga uurija subjektiivsus kodeerimisel ja kategooriate moodustamisel. Kontentanalüüsi tehes märgitakse ära ainult selgesõnaliselt välja öeldud asjad ning ei kasutata peidetud tähendusi (Berger 2000:181).

Programmi analüüsimisel lähtun saatekava andmetest. Vaatlen neid tunnuseid, mida saab määrata kava abil. Saate „Lastetuba“ sisu analüüsimisel kasutan lisaks kvantitatiivsele ka kvalitatiivset meetodit, et leida ka peidetud tähendusi. (Kodeerimisjuhend vt Lisa 1)

3. Tulemused

3.1 Lasteprogramm

3.1.1 Programmi maht ja jaotus

Eesti Televisiooni kahe kanali saatenädala kogumaht on keskmiselt 245 tundi. Lastesaadete osakaal sellest on ligikaudu 10 protsenti. ETV2 keskmiselt 118 tunnise saatenädalast on lastesaadetele pühendatud ligikaudu 20 protsenti ajast (22,5 tundi). Erandiks oli vaadeldaval perioodil oktoobri viimane nädal, mil lastesaateid oli 32 tundi.

Lastesaadete osakaal ETV programmist

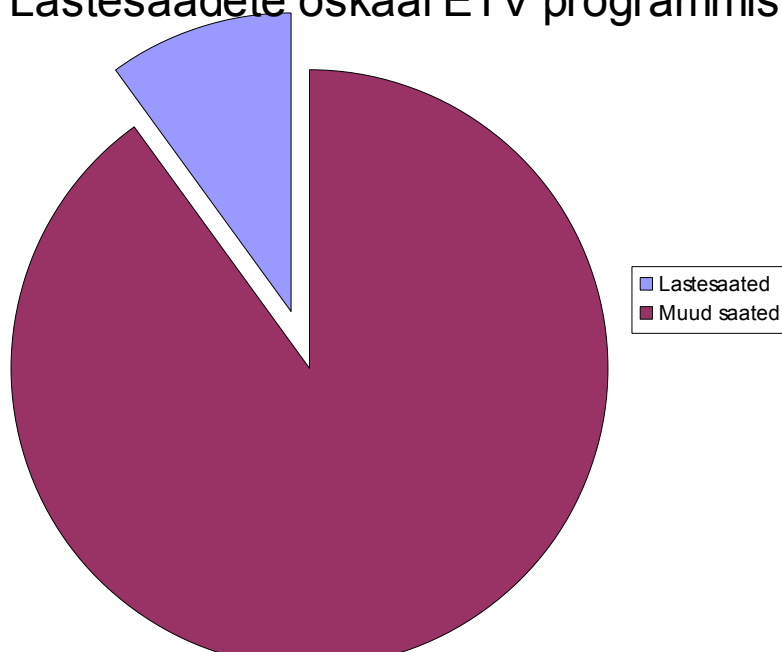

Diagramm 1.

Avalik-õiguslik telekanal pakub lastele programmi kaks korda päevas, hommikul ja õhtul. Hommikune osa algab argipäeviti ETV2-st kell 7.10 ning lõpeb enamasti 8.30. Esimene tund argipäevahommikusest lasteprogrammist sisaldab pigem sisseostetud sarju. Teises pooles järgneb ETV omaprogramm, mis ühtlasi lõpetab hommikuse lastesaadete osa.

**Tabel 1. ETV esmaspäevahommikune lasteprogramm
(14. november 2011)**

KELL	SAADE
7.10	Cedric
7.20	Cedric
7.35	Mina ja minu lemmikloom
7.45	Looduselust
8.15	Adiboo seiklused: Planeet Maa
8.20	Lastetuba: Meisterdame Mariga
8.35	Nukumäng (1989)

* Tumedas kirjas on välja toodud ETV omasaated.

Hommikuses osas on eetris enamasti kordussaadet eelmise päeva õhtust. Vaadeldaval hooajal ETVs toodetud sari „Lastetuba“ on eetris ainult argipäeviti. Seetõttu on reedese osa kordus esmaspäeval.

Õhtune lastesaadete blokk algab kell 18.00, ETV2-st. Erandina toovad vahel algusaja varasemaks lastefilmid või arhiivisaated. Sellistel juhtudel võib lasteprogramm argipäevaõhtuti alata ka kell 17.30. Laste saatepäev lõpeb kell 19.20 ning enamasti lõpetavad selle hankesarjad. Erandiks on reede, kus lasteprogrammi lõpus on omasaated ja/või lastefilmid.

**Tabel 2. ETV teisipäevaõhtune lasteprogramm
(20. september 2011)**

KELL	SAADE
17.30	Nukumäng (1988)
18.00	Reporterhiir Marvi Hämmer
18.25	Lamma Shaun
18.30	Lastetuba
18.45	Pritsimees Saamuel
18.55	Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19.05	Cedric

* Tumedas kirjas on välja toodud ETV arhiivisaade.

Nädalavahetusel on lastesaadete hommikune blokk eetris ETV esimeses programmis. Laupäeva ja pühapäeva programm on erinevad. Pühapäevahommikune kava koosneb ainult sisseostetud animasarjadest. Laupäevahommikuse lasteprogrammi esimene pool sisaldab animeeritud sarjade kõrval ka „päris“ inimestega hankesarju. Laupäeva hommiku lõpuossa jääb ETV 2010. aastal toodetud sari „Teeme Tomiga nukufilmi“. Sellele järgneb enamasti lastefilm kuid vahel ka mõni ETV arhiivisaade.

Tabel 3. ETV laupäevahommikune lasteprogramm (24. oktoober 2011)

KELL	SAADE
7.30	<i>Reis ümber maailma</i>
7.40	Tuutu ja Potsu
7.50	Tegus Timmu
8.00	Muumioru lood
8.25	Teeme Tomiga nukufilmi (2010)
<u>8.40</u>	<u><i>Ott kosmoses</i></u>

* Tumedas kirjas: ETV arhiivisaade.
Kaldkirjas: „päris“ inimestega sari.
Allajoonitud kaldkirjas: lastefilm.

Õhtune lasteprogramm oli nädalavahetusel ETV2-s ning algas kell 17.00 mõne ETV arhiivisaate või lastefilmiga. Samamoodi, nagu argipäeviti, lõppes ka nädalavahetuse lasteprogramm hankesarjadega.

Tabel 4. ETV pühapäevaõhtune lasteprogramm. (27.november 2011)

KELL	SAADE
17.00	Kardemoni linna rahvas ja röövlid (1980)
18.05	Muusika me sees ja ümber (2010)
18.45	Lammas Shaun
18.50	Adiboo seiklused inimkehas
18.55	Tuutu ja Potsu
19.10	Tegus Timmo

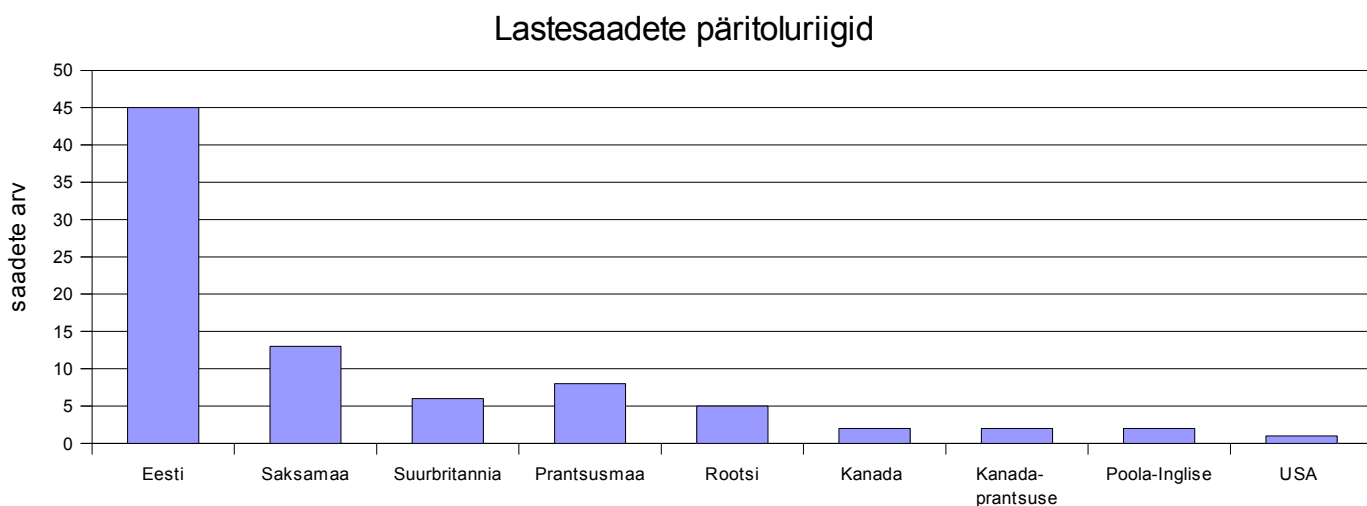
* Tumedas kirjas on välja toodud ETV arhiivisaated.

3.1.2 Programmi päritolu

Vaatluse all oleva perioodi lasteprogrammi saatenädal sisaldas keskmiselt 34 protsenti omaaateid. Sellest umbes 24 protsenti oli arhiivisaateid. Vaadeldaval perioodil ainuke ETVs toodetud lastesaade („Lastetuba“) oli kavas argipäeviti. Arhiivisaateid kasutas ETV lasteprogrammis rohkem nädalavahetustel.

Kõige rohkem filme oli pärit Saksamaalt. Kolmekümnest vaadeldaval perioodil eetris olnud filmist oli 13 saksa päritolu. Eesti filme oli seal hulgas 11. Need kõik olid eranditult animeeritud filmid. Lühim neist, „Jõehobu Jõksu lood“, oli kõigest 5 minutit pikk. Lisaks Eestile ja Saksamaale sisaldas programm ka Rootsi filme, mis olid eetris koolivaheajal

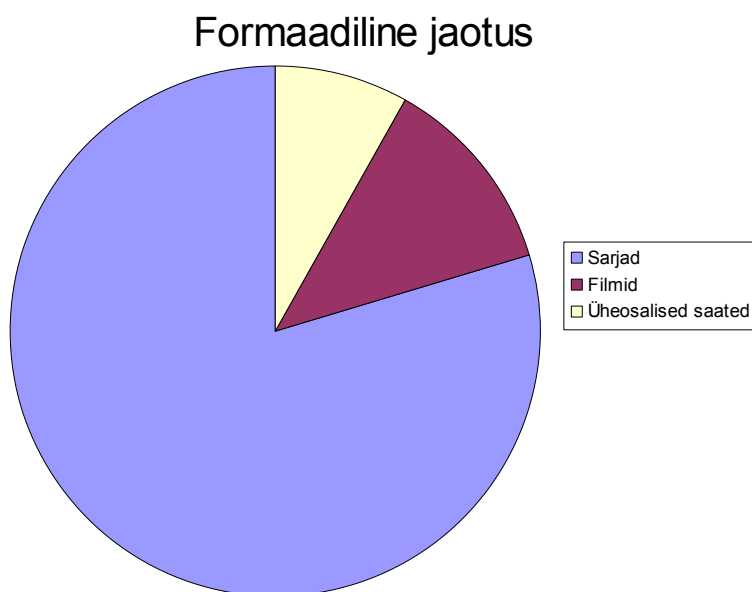
Diagramm 3. ETV lastesaadete päritolu.

Pea kõik 22 eetris olnud hankesarja olid pärit välismaalt. Erandina vaid Eestis toodetud ja esmakordselt eetris olnud lastesari „Looduselust“. Prantsuse päritolu oli 10 sarja, lisaks leidis programmis kaks Kanada-Prantsuse koostöös valminud sarisaadet. Sarjade päritolumaana järgnes arvukuselt Prantsusmaale Suurbritannia, seal toodetud sarju oli kokku 6. Lisaks oli kavas sarju Kanadast, Hollandist, Saksamaalt ja USA-st.

3.1.3 Formaati

Suurima osa, 80 protsenti, ETV sügishooaja kolme esimese kuu lasteprogrammist moodustasid sarisaated (u 18,5 tundi nädalas). Üheosalisi lastesaateid oli kavas 8 protsenti (u 1,5 tundi nädalas). Filmid moodustasid keskmiselt 22,5 tunnise saatenädalast 12 protsenti (u 2,5 tundi). Erandiks oli oktoobri viimane nädal, kus lastefilmide maht kerkis tavapärase 2,5 tunni asemel nädalas 11 tunnini.

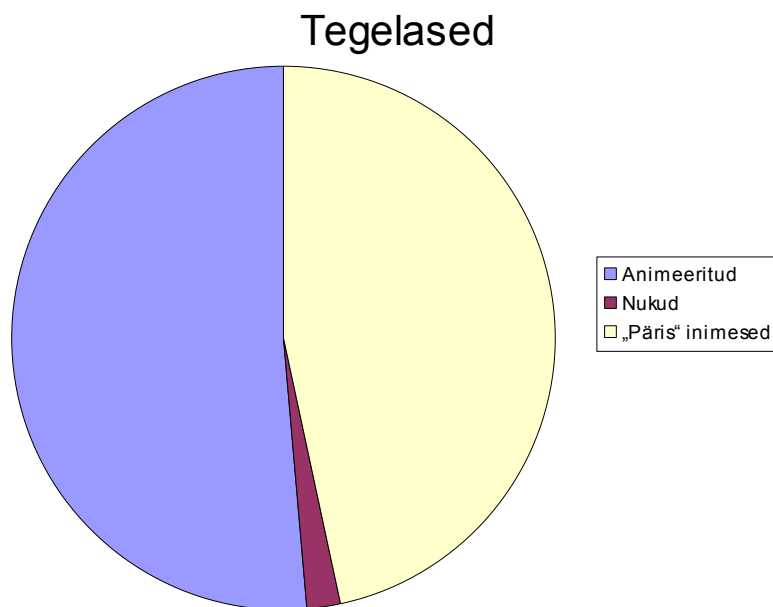
Diagramm 2. ETV lasteprogrammi formaadiline jaotus.

Sügishooaja programmi kuulunud üheosalised saated olid eranditult ETVs toodetud. Filmidest kuulus ETV toodangusse üks: 13. septembril eetris olnud „Džuudopoisid“.

3.1.4 Tegelased

Animeeritud tegelastega saateid oli ETV lasteprogrammis nädalas keskmiselt 52 protsenti (u 11,7 tundi). Sinna alla kuulusid animasarjad, mida oli uuritava perioodil ETV lasteprogrammis 20. Lisaks oli kavas 12 animafilmi, millest kõik olid Eesti päritolu.

Diagramm 3. ETV lasteprogrammi tegelaste jaotus.

Vaadeldaval perioodil oli eetris kaks ainult nukktegelasi sisaldavat saadet: „Tammetõru seiklused“ ja „Sibulapoisi seiklused“. Need ETV arhiivisaated moodustasid saatenädalast 0,02 protsenti (u 25 minutit).

„Päris“ inimesed esinesid sügishooaja lasteprogrammis 48 protsenti ajast (u 10,8 tundi). Nende hulgas olid kõik välismaa päritolu filmid ja kolm hankesarja („Mina ja minu lemmikloom“, „Reis ümber maailma“ ja „Looduselust“). Lisaks sisaldasid „päris“ tegelasi kõik ETV omasaated, v.a eespool mainitud nuklavastused.

3.2 Sari „Lastetuba“

ETVs toodetud „Lastetuba“ on olnud ekraanil alates 2011. aasta 5. septembrist. Kanali kodulehe andmetel on saade mõeldud eelkõige väiksematele lastele (etv2.err.ee). Saade „Lastetuba“ on ETV2-e lasteprogrammis argipäevaõhtuti. Osi korratakse järgmisel hommikul (v.a reedene osa, mille kordus on esmaspäeva hommikul).

3.2.1 Sisukirjeldus

Kirjeldan lühidalt kõiki käsitletaval perioodil eetris olnud saate „Lastetuba“ osi.

5.september

Peategelane, käpiknukk Timoteus avastab Lasteoa ning tutvustab ennast lastele. Ilmub ka teine tegelane Tõnu, kes on telemajas öövaht ning käib lampe välja lülitamas. Rõhutab mitu korda, et ööseks peab tule kustu panema.

6.september

Öövaht Tõnu külastab taaskord Timoteusi (kes on Lastetuppa elama jäänud) ning jutustab küünlavalgel loo Tulilinnust ehk kuidas inimesed avastasid tuletegemise saladuse.

7.september

Lastetuppa satub kogemata koduperenaine Juta, kes käis ilmatüdruku katsetel, ent on enese sõnul liiga suur pabistaja . Ta õpetab, kuidas küpsetada vahvleid.

8.september

Timoteusi juurde satub Mihkel, kes otsib tegelikult kultuurisaate stuudiot, ent eksib uksega. Tema tähelepanu hajutasid raamat, mida ta samal ajal luges ja ratas, mida käekõrval lükkas. Mihklit huvitab asjade leiutamine, ta näitab Timoteusile oma viimast leiutist, kummik-lillevaasi.

9.september

Reedeses osas meisterdatakse rüütlimaske.

12.september

Juta tuleb maalimiskursustelt ning räägib Timoteusile, mis on „natüürmort“. Ta teeb aedviljadest väljapaneku, mida mõlemad tegelased (Timoteus ja Juta) maalivad.

13.september

Tõnu jutustab Timoteusile küünlavalgel legendi sellest, kuidas Kuu ja Päike taevasse said.

14.september

Lastetuppa satub Saskia, kes värvib telemajas seinu. Ta räägib, et talle meeldib muusika ja tsirkus ning ta tahaks minna kooli, kus seda mõlemat õppida saaks. Timoteus ja Saskia söövad meesaia ning õpetavad, kuidas seda maitsvam süüa on (mesi keele pool).

15.september

Timoteus saab Mihklilt kirja. Too kutsub teda enda juurde külla, metsa matkale. Saskia ja Timoteus teevad seeneteemalist varjuteatrit.

16.september

Reedeses osas meisterdatakse paberist punutisi.

19.september

Timoteus ja Mihkel mängivad mängu. Üks neist selline, kus peab ära arvama, milline ese laual olevatest puudub. Samuti vahetavad nad ära esemete nimed. Näiteks tomat on aken ja aken on tomat.

20.september

Timoteus, Saskia ja Tõnu teevad varjuteatrit. Saskia mängib pilli, Tõnu jutustab lugu ja Timoteus illustreerib seda varjuteatriga.

21.september

Timoteus on seenel käinud ning arutab Jutaga, milliseid seeni võib süüa ning milliseid mitte. Kuna neil endil jääb teadmisi väheks, kutsuvad nad kohale mükoloogi. Viimane räägib, kuidas eristada mürgist seent söödavast, milliseid seeni peab kupatama jne.

22.september

Eelmises osas tulnud mükoloog räägib ka selles osas seentest.

23.september

Reedeses osas meisterdatakse seamask.

26.september

Saskia räägib Timoteusile, et tema lemmik värv on must ning kirjutab kurblikku sügislaulu. Timoteus väidab, et talle ei meeldi mustad asjad ning keeldub söömast mustikaid.

27.september

Tõnu loeb Timoteusile raamatut ning näitab pilte. Samuti jutustab loo.

28.september

Juta aitab Timoteusil tuba koristada ning keedab mustikasuppi.

29.september

Timoteus, Tõnu, Mihkel ning kaks last tähistavad mihklipäeva ning söövad mustikasuppi. Alguses Timoteus keeldub söömast kuid hiljem avastab, et talle väga maitseb. Saate lõpus tantsitakse.

30.september

Reedeses osas meisterdatakse marjadest ning seemnetest keesid.

3.oktoober

Timoteus magab, kuna käis öösel Tõnuga tähti vaatlemas. Saskia räägib, et tal on tagurpidi päev Ta laulab tagurpidi laulu ja küpsetab tagurpidi õunakooki (õunad all ja taigen peal). Ta kasutab selleks „Terevisiooni“ stuudio kööki.

4.oktoober

Juta sööb eelmises osas valmistatud „tagurpidi õunakooki“ ning muutub Saskiaks. See tähendab, et näitleja, kes mängib Jutat, kehastub Saskiaks. Hiljem läheb koogi mõju üle.

5.oktoober

Mihkel sööb „tagurpidi õunakooki“ ning muutub Tõnuks. Jutustab lugu kuldsest õunast.

6.oktoober

Tõnu sööb „tagurpidi õunakooki“ ning muutub Mihkliks. Timoteus ja „Mihkel“ mängivad otsimismängu. Lõpuks tuleb Saskia ning räägib, miks tagurpidi õunakook niiviisi mõjub.

7.oktoober

Reedeses osas meisterdatakse kastanimunadest vanaaegne arvelaud.

10.oktoober

Timoteus paneb mitu elektriga töötavat puhurit korraga tööle ning elekter läheb ära. Tuleb Juta, kes soovib puhureid parandama hakata. Ta võtab kotist elektrilisi seadmeid ning ühendab need elektrivõrku ent arwab, et need kõik on rikkis.

11.oktoober

Elekter on ikka ära. Tõnu tuleb ja selgitab, et tekkis lühis ja seepärast läks elekter ära.

12.oktoober

Timoteusile ja Tõnule tulevad teaduskeskusest AHHAA külalised, kes räägivad elektrist ja teevad katseid.

13.oktoober

Lastetoas on ka selles osas külalised AHHAA keskusest, kes näitavad veel elektriga seotud eksperimente.

17.oktoober

Timoteus ja Mihkel lahendavad mõistatusi.

18.oktoober

Video puudub ETV järelvaatamise lehel.

19.oktoober

Timoteusil on paha tuju. Ta lööb oma pea mitu korda vastu sahtli serva ära ning ootab tulutult sõbra kirja. Saates on lõik „Buratino“ DVDlt, kus näidatakse paha tuju.

20.oktoober

Timoteusil on ikka paha tuju. Talle tulevad külla Saskia ja Mihkel. Nad arutlevad koos, mis nad teevad, kui paha tuju on. Samuti vaatavad nad videot laste vestlusringist, kes räägivad samal teemal.

21.oktoober

Reedeses osas meisterdatakse tikutopsidest nukumööblit.

24.oktoober

Timoteusil on sünnipäev ning talle tulevad küll sarja „Muumitrollid“ tegelased Nuuskmõmmik ja Muumitroll.

25.oktoober

Timoteus ja Mihkel mängivad mängu, kus peavad ära arvama linnuhääli. Mängu käigus pöördatakse küsivalt ka laste poole.

26.oktoober

Tõnu õpib lindudekeelt. Lastetuppa tuleb külla rahvamuusik, kes demonstreerib pille, mis jäljendavad lindude hääli.

27.oktoober

Timoteus kavatseb oma tuttava käoga lõunasse lennata. Nad pakivad koos Saskiaga asju. Selgub aga, et käod lendasid juba septembri alguses ära.

28.oktoober

Reedeses osas meisterdatakse kartulitest ja porganditest loomi.

31.oktoober

Timoteus unistab lõunasse lendamisest. Saskia laulab rändamise laulu. Lasteaia vestlusingis räägitakse rändamisest.

1.november

Juta koostab oma sugupuud. Nad räägivad Timoteusiga surmast. Selles võtmes, et kui inimene sureb vanana, siis ei tohiks väga kurvastada. Ning, et lahkunute hinged elavad meie juures edasi.

2.november

Timoteus räägib lastele, et hingedepäeval peab vaikselt olema. Tõnu loeb raamatut ette.

3.november

Mihkel jutustab loo inimese hingest.

4.november

Reedeses osas meisterdatakse pesulõksust märkmetahvel.

7.november

Timoteus ja Juta uurivad ja proovivad erinevaid kübaraid. Arutlevad, millised sobivad meestele ning millised naistele.

8.november

Timoteusile ja Mihklile tulevad külalised, kes kõnelevad mardipäevakommetest. Nad õpetavad, kuidas vanasti marti jooksmas käidi.

9.november

Timoteusile tulevad mardisandid. Nendeks on eelmise osa külalised ja Mihkel. Nad demonstreerivad mardijooksmist.

10.november

Saskia tuleb Lastetuppa, et oma isale isadepäevaks taldriku peale maalida. Ta räägib Timoteusile, mis on isadepäev.

11.november

Reedeses osas meisterdatakse pesulõksust tigused.

14.november

Timoteus annab Mihklile linnuhääle pilli, millega mängida. Arutlevad, mis on õnn. Mängivad mängu, kus peab ütlema, mille üle rõõmustad.

15.november

Timoteus loeb raamatut „Väike merineitsi“. Tõnu jutustab loo.

16.november

Saskia kehastub nõiaaks ning Timoteus läheb temalt nõu küsima.

17.november

Juta õpetab Timoteusile, kuidas teha toorsalatit.

18.november

Reedeses osas meisterdatakse mehaaniliselt liikuv aparaat.

21.november

Saskia õpetab Timoteusile, kuidas teha paberist lumehelbeid. Timoteus räägib kuidas tal ükskord kääridega joostes õnnetus juhtus ning manitseb lapsi ettevaatusele.

22.november

Mihkel õpetab Timoteusile paberist lumepallide tegemist. Hiljem peavad nad lumesõda.

23.november

Timoteus ja Mihkel on kõik lumepallid laiali visanud. Juta tuleb ja aitab koristada. Ta õpetab ka, kuidas teha lumepallisuppi.

24.november

Timoteus ja Tõnu räägivad kadripäevast ning riietuvad kadrisantideks.

25.november

Reedeses osas meisterdatakse pesulõksust putukahääli tegev pill.

28.november

Timoteus saab sõbralt kirja kuid ei näe seda hästi lugeda. Juta leiab, et Timoteus peaks silmaarsti

juurde minema. Koristamise käigus leiavad nad putuka, keda Timoteus ei taha välja viia, kuna peab teda koduloomaks.

29.november

Timoteus on silmaarsti juurde läinud. Mihkel toob talle kingituseks uue putuka ent Juta käsib selle loodusesse tagasi viia.

30.november

Timoteusil on prillid. Külla tulevad „putukad“ Endla teatri etendusest „Põrr“.

3.2.2 Vägivald

ETV poolt toodetud „Lastetoa“ kolmel esimesel kuul eetris olnud saadetes ei olnud ühtegi füüsilise vägivalla akti.

3.2.3 Reklaam

„Lastetoa“ sügishooaja saadetes esines kindlaid ning ära tuntavaid tooteid 22 korral. Seda nii esemelisel, kui verbaalsel kujul. Nendest saab maiustuste ja kiirtoidu alla liigitada kaks, Laima kommid ja Balsnacki kartulivahvlid.

Kõige rohkem, 9 korral oli äratuntavaks tooteks mõni raamat. Esines nii Eesti kirjanike raamatuid kui ka välismaa omi. Enamasti luges neid keegi tegelastest, kuid näiteks 7. novembri osas mainiti raamatut „Kolm musketäri“ omavahelises vestluses. Lisaks olid saates raamatutest veel „Naksitrallid“, „Väike merineitsi“, „Lindude rände atlas“ jne.

Mitmete firmade logod esinesid saates ka siis, kui tehti süüa või meisterdati. Näiteks, kui muidu olid kasutatavad toiduained paigutatud embleemideta anumatesse, siis 14. septembri osas oli laual Tere piimapakk.

Kui reedeses meisterdamise osas oli vaja midagi kleepida, siis kasutati alati PVA liimi, mille nime töötoa juht peaaegu igakord ka välja toob. 4. novembril eetris olnud osas tegi ta ka otsest reklaami, esitledes pudelit ning lausudes, et see on meisterdamiseks kõige parem liim ning lisas veel juurde, mis tüüpi poodidest seda osta saab. Saates toodi mitmel korral välja ka konkreetseid üritusi, mida

lastel soovitati külastada.

3.2.4 Tegelaste sugu

Saates „Lastetuba“ esines vaadeldaval perioodil regulaarselt kuus tegelast. Kolm naist (nende hulgas üks, kellel oli reedeti oma saade), kaks meest ning üks meessoost käpiknukk. Naistegelased esinesid saates 36 korral (31 protsenti) ning mehed 77 korral (68 protsenti). Siia hulka on loetud ka meessoost käpiknukk, kes peategelasena mängis peaaegu kõigis osades. Saateid, kus tegelasteks olid ainult mehed, leidis analüüsitud kolme kuu jooksul kokku 22. Ainult naistegelasi sisaldas 6 osa.

Reedeses meisterdamise saates esines lisaks naissoost juhendajale kolme kuu jooksul veel ka 22 last: igas osas kaks. Saates osales 8 poissi ja 14 tüdrukut. Neljas osas esines nii poiss kui tüdruk. Saateid, kus olid ainult poisid, oli kaks ning selliseid, kus ainult tüdrukud, oli viis.

3.2.5 Hariv funktsioon

Konkreetseid õpetusi jagati jagati igas seerias keskmiselt ühel korral. Viies osas ei täheldatud ühtegi otsesest õpetust, ent leidis seitse osa, kus jagati otseseid tarkusi kolmel korral. Eraldi vaatlesin reedest osa, kus Mari Viigi juhendamisel meisterdati. Selle puhul lugesin terve osa õpetlikuks. Neid oli käsitletaval perioodil kokku 11.

Õpetlikeks lugesin ka need osad, kus esines spetsialist. Kokku esinesid eksperdid saates viiel korral, kus nad terve osa kindlal teemal rääkisid ja saatetegelaste küsimustele vastasid. Näiteks 21. ja 22. septembril „Lastetoas“ seentest rääkinud mükoloog. Tähtpäevi mainiti „Lastetoa“ sügishooaja kolme esimese kuu saadetes kuuel korral. Ka nendest rääkimise maht erines. Näiteks mardipäevast räägiti kolm osa järjest ning kutsuti ka spetsialistid rääkima rahvakommetest. Isadepäeva aga mainiti ühes osas lühidalt.

4. Järeldused ja diskussioon

Järgnevalt toon uurimisküsimuste kaupa välja põhijäreldused ja diskussiooni. Lisaks meetodikriitika ja soovitusel edaspidisteks uuringuteks.

4.1 Milline on Eesti Televisiooni lasteprogramm?

4.1.1 Maht ja jaotus

Võrreldes ETV algusaegadega, kui lastesaated moodustasid üle 20 protsendi saatekavast, on praegune lastele suunatud programm protsentuaalselt pea poole väiksem. Samas peab selle võrdluse juures silmas pidama, et esimesel juhul oli ka kogu programmi maht kordades väiksem, 225 tundi aastas (Lindström 2010: 85). Teisest küljest on algusaegadega võrreldav hooaja tarbeks omatoodetud lastesaadete hulk, mis on praegu ning oli ka 1956. aastal ligikaudu 10 protsenti.

Võttes arvesse, et lapsed vaatavad televiisorit keskmiselt 2-2,5 tundi päevas (Marshall et al 2006), on kolm tundi kestva ETV lasteprogrammi maht üsna hästi planeeritud. See annab võimaluse täita kogu lapse päevane teletarbimine talle suunatud programmiga. Samas ei tohi unustada, et lapsed on väga valivad vaatajad ning kui programm neid ei paelu, vahetavad nad kohe kanalit (Casey 2002: 22). Seda enam, et juba loomupärasest huvist köidavad neid tihtipeale rohkem täiskasvanutele suunatud saated (Allen & Hill 2004: 479).

Heaks võtteks väikese vaataja tähelepanu hoidmisel pean seda, et lastesaated olid vaadeldava perioodi kavas paigutatud järjest. Ilma vahepausideta ei teki lapsel vajadust kanalit vahetada (eeldusel, et sisu on haarav). Samuti on mõistlik jagada kolmetunnine programm mitmeks osaks, kuna pika aja jooksul võib laste tähelepanu ka huvitava saate puhul hajuda. Lasteprogrammi hommikuseks ja õhtuseks osaks jaotamise eelisena näen seda, et siis on potentsiaalselt suurim osa sihtauditooriumist telerite ees. Seda põhjusel, et enamik 4 – 12 aastastest lastest on päeval koolis või lasteaias. Veidi arusaamatuks jääb see, et nädalavahetuste hommikune lastesaadete osa on ETV esimeses programmis (ülejäanud lasteprogramm on kogu nädala ETV2s). Leian, et see võib tekitada segadust väiksemates vaatajates, kes peavad iseseisvalt lemmiksaated üles leidma. Kuna laste päevaplaan on erinev, annab hommikune saadete kordamine suuremale osale lastest võimaluse neid näha.

4.1.2 Programmi päritolu

Eesti Televisiooni lasteprogramm on saadete päritolult esmapilgul mitmekülgne. Omatoodangut kasutati vaadeldaval perioodil 34 protsenti. Sellest suurem osa (24 protsenti) oli arhiivisaadete taasesitusi. Seda nii aastakümnete tagusest ajast (nt „Kunskmoor“ 1977) kui ka eelmisest aastast (nt „Teeme Tomiga nukufilmi“ 2010). Vaadeldaval perioodil tootis Eesti Televisioon sarja „Lastetuba“, mis hõlmas 10 protsenti kogu lasteprogrammist. Ülejäänud aja sisustas hankeprogramm. Nende hulgas 13 saadet Eesti sõltumatutelt tootjatelt. Välismaalt sisseostetud programm oli enamuses pärit Euroopast, v.a kaks animasarja Põhja-Ameerikast. Selle põhjal leian, et ETV lasteprogramm täidab väga edukalt Audiovisuaalse meedia direktiivis välja toodud põhimõtet reserveerida võimaluse korral suurem osa oma edastusajast Euroopa päritolu teostele (pt III, artikkel 4, punkt1).

Audiovisuaalse meedia direktiivi üheks eesmärgiks on soodustada Euroopa päritolu saadete ja filmide tootmist ning levikut. Eesmärgi täitmiseks püüab seadus takistada saatekavade täitmist maailma suurriikidest pärit programmiga, mille eelis on odavus. Eesti Televisiooni lasteprogrammi näitel see küll toimib, ent leian siiski mõningaid puudujääke. Nimelt olid vaadeldaval perioodil eetris olnud välismaised saated pärit enamuses Euroopa suurriikidest, mille eelis on Euroopa väikeriikidega võrreldes taaskord odavus. Asjade selline käik tekitab minu hinnangul olukorra, kus kuningate eemaldamise järel jaotub võim malendite vahel nii, et etturite positsioon mänguväljal sisuliselt ikkagi ei muutu. See tähendab, et hoolimata ettekirjutustest, ei pääse väiksemad tootjad Euroopa teleturul ikkagi löögile.

4.1.3 Formaat

Valdava osa vaadeldaval perioodil eetris olnud lastesaadetest moodustasid sarjad (80 protsenti). See formaat võib seni tõestamata andmete kohaselt arendada potentsiaalselt laste mälu. Eelkõige põhjusel, et tegevuse jälgimiseks ning mõistmiseks on vaja seda seostada varasemates osades toimunuga.

Üheosalised saated olid pärit ETV omaaadete arhiivist. Neid oli nädalakavas keskmiselt 1,5 tundi. Enamasti kuulusid sinna alla telelavastused ja teatrietenduste salvestused. Filmid moodustasid

lasteprogrammist 12 protsenti ehk 2,5 tundi nädalas. Oktoobri viimasel nädalal, kui oli koolivaheaeg, kerkis filmide hulk nädalakavas 11 tunnini (kogu programm oli pea 10 tundi mahukam). Kui muul ajal olid eetris enamasti Saksa lastefilmid, siis koolivaheaja programmi täitis Rootsi toodang. Selle välisel ajal Rootsi lastefilme kavas ei olnud.

4.1.4 Tegelased

Üle poole (52 protsenti) käsitletava perioodi lastesaadetest olid animeeritud. Bandura (1963) katsest ilmnes, et kõige rohkem mõjutab laste käitumist agressiivses suunas see kui agressiivselt käituv eeskuju viibib nendega samas ruumis. Veidi vähem mõju avaldab eeskujuna „päris“ inimene teleekraanil ning kõige väiksem efekt laste käitumise negatiivsel suunamisel on animeeritud tegelasel. Kuna käesolev töö ei uurinud kõigi eetris olnud lastesaadete sisu, siis ei saa nende esineva vägivalda kohta valiidseid tulemusi esitada. Ometi saab eelpool väljatoodud katse tulemuste põhjal väita, et sisuga kursis olemata on vägivaldset käitumist mõjutavast aspektist kõige ohutum valida programmi animeeritud tegelastega saated. See-eest välismaalt ostetud lastefilmid sisaldasid ainult „päris“ inimesi samal ajal kui kõik 12 eesti sõltumatute tootjate filmi olid animeeritud.

4.2 Milline on Eesti Televisiooni toodetud lastesaade „Lastetuba“?

4.2.1 Televägivald

Televägivalda uurimine on oluline, kuna uuringud on näidanud, et televägivald mõjutab suurel määral lapse käitumist agressiivses suunas ning omab mõju isegi täiskasvanuna (Huesmann et al 2003). Vaadeldaval perioodil ETVs toodetud sarjas „Lastetuba“ ei olnud ühtegi füüsilise vägivaldaga stseeni. Võrdluseks USAs leiti populaarsemate animasarjade uurimisel, et need sisaldavad keskmiselt 78 vägivaldset tegu tunnis (Basta 2000).

4.2.2 Reklaam

Saate „Lastetuba“ analüüsimisel registreerisin 22 (varjatud) reklaami juhtu. Kõige tihemini oli ära tuntavaks tooteks raamat. Siinkohal võib reklaam olla arendava väärtusega, kuna see, kui saatetegelane loeb innukalt, võib tekitada ka lastes huvi lugemise vastu. Eriti arvestades uuringute

tulemusi, mis näitavad, et kõige paremini mõjub lastele reklaamijana lemmiksaate tegelane (Strasburger 2004). Samuti võib harivas mõttes kasulikeks lugeda viiteid AHHA teaduskeskusele, mis võib suunata lapsi uurima ümbritsevat maailma ja õppima rohkem reaalseid. Nii võivad ka külalised teatrist edendada lastes kultuurihuvi. Teisalt tekib küsimus, mille järgi valiti just need raamatud ja üritused? Lisaks ei saa unustada, et hariva funktsiooni kõrval on teaduskeskus ja teater siiski ettevõtte, mis teenivad kasumit.

Samal viisil võib käsitleda ka PVA liimi reklaami meisterdamise osas. Ühest küljest võib seda vaadata, kui head juhendamist lastele ning võtta eksperdi soovitusena. Teisalt on siin jälle tegu ühe teiste seast esile tõstetud tootega, mille kvaliteedi üle peavad lapsed otsustama pelgalt saate tegelase sõnade põhjal.

Väheväärtusliku toidu pakendit näidati saates „Lastetuba“ kahel korral. Vaatlev uuring on kinnitanud, et lapsed, kes näevad telerist rohkem väheväärtusliku toidu reklaami, toituvad ka elus ebatervislikumalt (Andreyeva et al 2011). Näiteks Kanada lasteprogramm sisaldab ainult neli protsenti tervisliku toidu reklaami, ülejäänud aeg on pühendatud kiirtoidule, maiustustele ning magusatele hommikusöögi helvestele (cps.ca). Selles valguses on Eesti Televisiooni omasaade väga eeskujulik. Kahel korral saates esinenud väheväärtusliku toidu pakendid (Laima kommid ning Bal Snacki kartulivahvlid) olid pigem erandid, mis kinnitasid reeglit, et suurema osa ajast propageerib „Lastetuba“ tervislikku toitumist. Saate tegelased soovitasid lastel süüa õunu, mett, mustikaid jne. Eeldusel, et eelpool mainitud uurimus laste söömisharjumustest (Andreyeva et al 2011) võib toimida ka positiivses suunas, tähenda see, et saatest „Lastetuba“ nähtav tervislik toit võib mõjutada lapsi tarbima kõrge toiteväärtusega tooteid.

4.2.3 Tegelaste sugu

Mees- ja naiskaraktereid oli saates mahuliselt ebavõrdselt. Sarnaselt 2002. aasta lasteprogrammiga, kus naised esinesid 33 protsenti ajast (Ruuda 2003), sisaldas „Lastetuba“ 31 protsenti naiskaraktereid. Samuti esines stereotüüpe, et mehed on tugevamad ja targemad ning naised hajameelsemad ja rumalamad. Näiteks 10. ja 11. oktoobril eetris olnud osades esitleti keskealist naiskarakterit, kes ei saanud aru, mida tähendab see, kui elekter on ära. Ta proovis mitut elektrilist seadet sisse lülitada ning arvas, et need on katki. Siis tuli samaealine mees ja selgitas talle. See ühtib

soo stereotüüpidega (Karise & Pilvre 2004). Samuti oli erinev tähtpäevade käsitlemisel mardi- ja kadripäeva esitlemine. Kui mardipäevast räägiti kolm osa ning demonstreeriti isegi mardijooksmist, siis kadripäeva mainiti vaid ühes osas. Kuna mardipäev seostub pigem mehelikkuse ning kadripäev naiselikkusega on siin taaskord tegu ebavõrdse sugude esitlemisega.

USAs läbiviidud uuringust ilmnnes, et lastel, kes vaatavad rohkem televiisorit, kujuneb ka suurema tõenäosusega välja stereotüüpne ettekujutus soorollidest (Frueh & McGhee 1974). Praegune eetria ja jagunemine mees- ja naiskarakterite vahel võib eelpool mainitud teooria alusel tekitada lastes tunde, et naised on vähemväärtuslikud ühiskonna liikmed. Seda võib võimendada ka asjaolu, et vaadeldaval perioodil eetris olnud osadest oli vaid kuus sellist, kus mängisid ainult naistegelased. Samal ajal kui ainult meeskarakterid esinesid saates „Lastetuba“ 22 korral.

4.2.4 Hariv funktsioon

Võrreldes Türgis uuritud hariva lastesaatega BOM, mis suutis lapsi arendada peaaegu eelkooli tasemel (Baydar et al 2008), ei saa „Lastetuba“ liigitada otseselt koolitarkusi jagavaks saateks. Pigem tundub see püüdvat edastada lastele elutarkusi ja väärtushinnanguid. Näiteks on saates tegelane, kes mainib tihti, kui oluline on lamp välja lülitada ajaks mil ruumi ei kasuta. See võib soodustada lastes keskkonnasõbraliku maailmavaate teket. Samuti edendas säästvat mõtteviisi meisterdamise saade, kus juhul, kui midagi jääb ühes osas üle, kasutatakse seda järgmisel korral teise asja meisterdamiseks.

Reedene meisterdamise osa oli see, mis andis saatele „Lastetuba“ vaadeldaval perioodil läbiva õpetliku joone. Teistes osades jagati otseseid õpetusi keskmiselt ühel korral saate jooksul. Ka need olid tihti osavalt muu tegevuse sisse peidetud. Stippi (2003) hinnangul ongi kõige suurem tõenäosus lastele saate kaudu õpetusi jagada siis, kui ühendada hariva poolega meelelahutuslik. Saate harivat sisu suurendasid ka viiel korral esinenud spetsialistid. Näiteks käis mükoloog rääkimas seentest ning mardipäeval kõnelesid külalised mardijooksmisest. Saates räägiti kuuest kalendri tähtpäevast. Nende hulgas ka mardipäevast, mil eelpool mainitud külalised traditsioonidest rääkimas käisid. Tähtpäevade käsitlemise maht oli erinev.

Saates „Lastetuba“ õpetati vahel ka söögitegemist. Positiivne oli see, et enamasti tehti tervislikku toitu, näiteks aedviljasalat, lumepallisupp jne. Teisalt olid need õpetused pigem illustreerivad. Neist

suurema osa järgi on subjektiivsel hinnangul väga raske pelgalt saadet vaadates süüa teha.

Peaaegu tooniks ka seda, et meisterdamise osas esinenud lapsed olid riietatud alati ühtemoodi (meisterdamistarvikutega põll), mis hoiab ära riietuse põhjal hinnangute andmise. Kaaslastest erinemise ning kiusamise ohvriks langemise võib tekitada ka prillide kandmine. Selle kohta räägiti „Lastetuba“ kahes osas. Reklaamiteooria kohaselt on lapsed kõige vastuvõtlikumad just lemmiksaate tegelase soovitudele (Strasburger 2004). Sellest lähtudes leian, et lastes võib tõsta sallivust prillikandjatest eakaaslaste suhtes see, kui saate peategelane saab prillid.

4.3 Järeldused uurimismetoodika kohta

Valitud kvantitatiivne uurimismeetod õigustas ennast. Edukamalt toimis see programmi analüüsimisel. Nõrgad kohad ilmnesid kodeerimisjuhendi koostamisel ning kategooriate moodustamisel. Kuna programm oli mitmekesine tuli selle kodeerimisel teha üldistusi. Näiteks tegelaste osas jaotasin saated kolmeks: animeeritud tegelased, nukud ja „päris“ inimesed. Teisalt olid programmis mõned arhiivisaated, kus olid tegelasteks nii nukud kui „päris“ inimesed (nt „Kadekops“). Lähtusin kodeerimisel ainult välistest tunnustest, seetõttu paigutusid sellised saated „päris“ inimeste kategooriasse. Kuna nende juhtude eraldi kodeerimine oleks nõudnud sisuanalüüsi kõigile programmis olnud saadetele, jätsin selle aspekti lähtudes valitud meetodist ning töö iseloomust vaatlemata.

Lasteprogrammis sisalduvate formaatide mahu loetlemise juures võib puuduseks lugeda seda, et kuna saated on erineva pikkusega, saab meetodiga esitada küll ajalist jaotumist, kuid mitte koguarvu ega eriilmelisust. Näiteks mahuks tunniajase lastefilmi sisse keskmiselt viis erinevatest riikidest ning varieeruvaid teemasid käsitlevat sarja. Saadete mahu täpset uurimist takistas veidi ka see, et programm sisaldas väga palju kordusi. Hommikul korral eelmisel õhtul eetris olnud programmi. Sealjuures ei korrata kõiki saateid võrdselt. Võib-olla oleks pidanud ka seda aspekti töös põhjalikumalt käsitlema.

Ka saate „Lastetuba“ kodeerimise juures osutus kõige raskemaks objektiivsel vaatlusel tuvastatavate tunnuste kategoriseerimine. Kõige keerukam oli hariva funktsiooni määramine ehk otseste õpetuste tuvastamine. Seda põhjusel, et kohati ei olnud need programmis selgesti välja

loetavad vaid pigem mõne teise tegevuse osad. See on mitmete uurijate hinnangul parim viis lasteni jõudmiseks (Stipp 2003). Seepärast võis seda töö osa kõige enam mõjutada kodeerija subjektiivne hinnang. Saate vaatlusel kogutud kvantitatiivsetele andmetele lisas väärtust kvalitatiivne meetod. See andis parema võimaluse nähtu lahti mõtestamiseks ning varjatud tähenduste analüüsimiseks.

4.4 Soovitused edasisteks uuringuteks

Tööd alustades puutusin kokku asjaoluga, et Eesti Televisiooni lastesaadete (ajaloo) kohta ei ole väga palju materjale. Kuna lastesaated on muu maailma näitel oluline ja palju uuritud teema, leian, et ka Eesti avalik-õigusliku telekanali lasteprogramm võiks paremini kaardistatud olla. See on pigem üldine soovitus teema vastu huvitundjale, ega ole mõeldud käesoleva töö edasiarendusena.

Kõnealuse bakalaureusetöö kontekstis annaks tulevikus taoliste uuringutele mitmekülgust juurde intervjuud programmi koostajatega. Samuti oleks huvitav kõrvutada telesuhtluse kahte poolt. Ühest küljest programmi analüüsimisel esilekerkinud eeldatavaid mõjusid ning teiselt poolt uurida, kuidas see lapsi tegelikult mõjutab. Samuti võiks uurida saate tegelasi lähtudes soostereotüüpidest. Tähelepanu tuleks pöörata ka mitmete karakterite juures äärmiselt stereotüüpseid jooni. Huvitav oleks lugeda tööd, mis analüüsib lastesaadete tegelaste karaktereid.

Kokkuvõte

Käesolev bakalaureusetöö uuris Eesti Televisiooni lasteprogrammi 2011. aasta sügishooajal. Töö eesmärk oli välja selgitada, millistest saadetest koosneb avalik-õigusliku telekanali poolt lastele koostatud kava. Selleks vaatlesin saadete päritolu, tegelasi ja formaati. Lisaks analüüsisin põhjalikumalt ainukest lastesaadet, mida ETV nimetatud perioodil tootis. Omasaate „Lastetuba“ analüüsimisel lähtusin teiste riikide lastesaadete uurimise praktikast. Vaatlesin vägivalda ja (varjatud) reklaami sisaldust ning sugude esitlemist. Lisaks tõin välja, milline võib olla ETV omasaate „Lastetuba“ hariv potentsiaal.

Uurimisküsimustele vastamiseks vaatlesin kõigi valitud perioodi programmi kuulunud saadete väliseid tunnuseid, kasutades selleks andmeid saatekavast. Saate „Lastetuba“ kohta järelduste tegemiseks analüüsisin selle sisu. Kasutasin oma töös kvantitatiivset kontentanalüüsi. Selle abil kogusin andmeid ja analüüsisin programmi. Sarja „Lastetuba“ sisu kodeerimisel saadud andmete analüüsimiseks kasutasin lisaks kvalitatiivset meetodit.

Saatekava analüüsist selgus, et ETV lasteprogramm on mitmekesine. See sisaldab lisaks omasaadetele (põhiliselt arhiivimaterjalid) ka sõltumatute Eesti tootjate materjale ning mitmeid filme ja sarju teistest riikidest. Välismaa programm on suuresti pärit Euroopa suurriikidest. Eriilmelisust näitab ka see, et programm sisaldab nii animatsiooni, nukke kui ka „päris“ inimesi. Suurem osa vaadeldava perioodi lasteprogrammist koosnes sarjadest. Nende hulgas ka omasaade „Lastetuba“ mida käesolevas töös pikemalt analüüsiiti.

Mitmel pool maailmas lastesaadete puhul välja toodavate probleemidega vägivalda ja reklaami näol on ETV toodetud „Lastetoal“ väga õrn kokkupuutejoon. Vägivaldale ei esinenud üldse ja (varjatud) reklaami oli küllaltki vähe. Ainsa murekohana tooksin välja sugude esitlemise, kus mehed saavad hulga rohkem eetriaega. Väga selgesti ei tulnud esile ka otsene hariv funktsioon, mida on mujal riikides laste teletarbimise kasuliku poole pealt välja toodud. Minu hinnangul on tegu pigem meelelahutusliku saatega, millel on potentsiaal anda lastele ühiskonnas heaks kiidetud väärtushinnanguid ning teadmisi igapäevaeluks.

Summary

The aim of this bachelor thesis on the subject The Children Program On Estonian Television In Autumn 2011, was to find out what kind of broadcasts does the current children programme on Estonian Television consist of and produce.

To answer the topic, the children's program on Estonian Television was monitored during the period of three months (01.09.2011 – 30.11.2011). The observation was based on the broadcasts that the channel presented as „children programme“. Focusing rather on the form, not the content of the broadcasts, this thesis analyses their duration, origin and choice of characters. In addition the content of the only children's broadcast produced in Estonian Television on that period was examined more closely. The analysis of the show based on the main issues that researchers over the world have pointed out on the field of children and television.

Current paper starts with theoretical background of the topic followed by the overview about children's programmes in Estonian Television throughout history. Followed by the explanation of the method used in this research. The third part consists of the results. After that, there are conclusions, discussion of the results and the summary.

The results showed that the channel has about 34% of domestic programme of which 10% is aired for the first time, rest of the programmes aimed for children come mainly from England, France, Germany and Sweden. This paper also points out that over 50% of the characters presented in the broadcasts are animated. The broadcast produced in Estonian Television did not have any significant problems involving the content except the unproportional presentation of genders.

Kasutatud kirjandus

Allen, R. & Hill, A. (2004) *The Television Studies Reader*. London: Routledge

Andreyeva, T. Kelly, I. R. & J. L. Harris (2011) *Exposure to food advertising on television: Associations with children's fast food and soft drink consumption and obesity*. *Economics and Human Biology* 9 (2011) 221–233

Arnett, J. J. (2007) *Encyclopedia of children, adolescents and the media*. California: Sage Publications, Inc

Bandura, A., Ross, D., & Ross, S. (1963) *Imitation of film mediated aggressive models*. *Journal of Abnormal and Social Psychology* 66 (1963)3-11.

Bandura, A. (1965) *Influence of models' reinforcement contingencies on the acquisition imitative responses*. *Journal of Personality and Social Psychology* 1 (1965) 585-595.

Basta, S (2000) *Culture, Conflict and children*. New York:University press of America, Inc

Baydar, N. Kağıtçıbaşı, Ç. Küntay, A. C. & F. Gökşen (2008) *Effects of an educational television program on preschoolers: Variability in benefits*. *Journal of Applied Developmental Psychology* 29 (2008) 349–360

Berger, A. (2000) *Media And Communication Research Methods An Introduction To Qualitative And Quantitative Approaches*. California: Sage Publications, Inc.

Berry, L. & J. Aasamen.(1993) *Children and Television*. California: Sage Publications, Inc

Calvert, S & J. Kotler (2003) *Lessons from children's television: The impact of the Children's Television Act on children's learning*. *Applied Developmental Psychology* 24 (2003) 275–335

Casey, B. Casey, N. Calvert, B. French, L. Lewis, J. (2002) *Television Studies The Key Concepts*. London: Routledge

Eesti Televisiooni ajalugu. URL (kasutatud jaanuar 2012) <http://etv.err.ee/index.php?03957>

Eesti telesaadete arhiiv. URL (kasutatud jaanuar 2012) <http://arhiiv.kava.ee>

How TV affects your child (URL kasutatud mai 2012) http://kidshealth.org/parent/positive/family/tv_affects_child.html#

Huesmann, L. Moise-Titus, J. Podolski, C. Eron, L. (2003) *Longitudinal Relations Between Children's Exposure to TV Violence and Their Aggressive and Violent Behavior in Young Adulthood: 1977–1992*. University of Michigan

Frueh, T. & McGhee P. E. (1974) *Traditional Sex Role Development and Amount of Time Spent Watching Television*. *Developmental Psychology* 2 (1975) 109

Impact of media use on children and youth (URL kasutatud mai 2010)
<http://www.cps.ca/english/statements/CP/pp03-01.htm>

Karise, M. & B. Pilvre (2004) *Sugu telepildis. Screening Gender*. Tartu: Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond

Kruuse, K. (2011) Magistritöö *Telesaadete representatsioon lasteaialaste hulgas*. Tartu: Tartu Ülikool, Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut

Lindström, V. (2010) *Matk telemaailma Eesti Televisiooni näite varal*. Tallinn: OÜ Valipress

Marshall, S. Gorely, T. Biddle, S. (2006) *A descriptive epidemiology of screen-based media use in youth: A review and critique*. Journal of Adolescence 29 (2006) 333–349

Ruuda, M. (2003) Bakalaureusetöö *Naiste ja meeste esinemine ETV omasaadetes aastatel 2002 ja 2003*. Tartu: Tartu Ülikool, Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni instituut

Stipp, H. (2003) *How children can learn from television*. Applied Developmental Psychology 24 (2003) 363–365

Strasburger, V. (2004) *Children, Adolescents, and the Media*. Curr Probl Pediatr Adolesc Health Care 34 (2004) 54-113.

Suni, R. (2001) Magistritöö *Looking for a New Identity: Changes in the Programming Strategies of Estonian Television in 1985-2000*. University of Oslo, Department of Media and Communication

Suvi, R. (2005) *Milline peaks olema avalik-õiguslik teleprogramm?* Lõhmus, M. & E. Ehand (toim.) *Avalik-õiguslik ringhääling Eestis*. Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus

Šein, H (2004) *Televisioon Eestis 1955 - 2004*. Vihalemm, P. (toim.) *Meediasüsteem ja meediakasutus Eestis 1965 – 2004*

Šein, H. (2005) *Suur teleraamat*. Tallinn

Thompson, T. L. & E. Zerbinos (1995) *Gender roles in animated cartoons: Has the picture changed in 20 years?* Sex Roles 32 (1995) 651-673.

Timak R. & H. Meeri (2005) *Eesti Televisioon arvud, faktid, sündmused 1955-2004*. Kirjastus „Huma“

Lisad

1. Kodeerimisjuhendid

1.1 Programmi analüüs

Iga vaadeldava perioodi lasteprogrammi kuulunud saate puhul kodeerisin järgmised tunnused:

A Päritolu

A.1 Omasaate puhul vaatlesin eraldi, kas tegu on antud hooajaks valminud saatega, või varasema, arhiivist pärit saate kordusega.

A.2 Sisseostetud saadete puhul märkisin ära päritolumaa.

B Formaat (sari, film, üheosaline saade)

C Tegelased (animeeritud, nukud, „päris“ inimesed)

Eelpool nimetatud tunnuste alusel moodustasin kategooriate grupid, kuhu lasteprogrammi kuuluvad saated liigitada:

A. Päritolu

1. Omasaadet (2011) - Saated, mis on toodetud ETV poolt spetsiaalselt antud hooajaks.

2. Arhiivisaadet (ETV) - Saated, mis on toodetud ETV poolt, kuid on enne antud hooaega juba eetris olnud.

3. Hankeprogramm - Saated, mis on toodetud väljaspool ETVd.

B. formaat

1. Sarjad - Saated, mis on eetris regulaarselt.

2. Üheosalised saated

3. Filmid - Filmid, mis on spetsiaalselt lastele suunatud.

C. Tegelased

1. Animeeritud – Saated, mis on kavas märgitud animasarjadeks/filmideks.

2. Nukud – Saated, mis on kavas märgitud nukulavastusteks/filmideks.

3. „Päris“ inimesed – Saated, mis ei ole kavas märgitud ei anima- ega nukusaateks.

1.2 Sarja „Lastetuba“ analüüs

Iga vaadeldava „Lastetuba“ seeria puhul märgin:

A. Tegelased (sugu)

A.1 Laste sugu (Eraldi märgin reedeses saates, kus käivad külas „päris“ lapsed, osalevate laste soo.)

B. Füüsiline vägivald (Märgin kõik korrad, kui tegelane kasutab füüsilist vägivalda. Oma töös käsitlen vägivalda kui teadlikku kannatuste esilekutsumist.)

C. (Varjatud) reklaam (Märgin tooted, mis ilmnevad saates firma nimega. Arvestan nii materiaalsel kujul esemeid kui ka neid, mida keegi tegelastest mainib.)

D. Õpetused (Märgin ära korrad, kui tegelane otseselt pöördub vaataja või teise tegelase poole ja õpetab talle midagi.)

D.1 Tähtpäevad (Märgin korrad, kui saates mainitakse aktuaalseid tähtpäevi.)

2. Sarja „Lastetuba“ kodeerimistabelid

September

Osa	Naine	Mees	Lapsed	Reklaam	Vägivald	Õpetus	Ekspert	Tähtpäevad
05.09.2011		2				1		
06.09.2011		2						
07.09.2011	1	1		1		1		
08.09.2011		2				1		
09.09.2011	1	2	PP*			1		
12.09.2011	1	1				1		
13.09.2011		2				1		
14.09.2011	1	1		1		1		
15.09.2011	1	1				2		
16.09.2011	3		TT			1		
19.09.2011		2				1		
20.09.2011	1	2						
21.09.2011	2	1				1	1	
22.09.2011	2	1				1	1	
23.09.2011	1	1	TP	1		1		
26.09.2011		1						1
27.09.2011	1	2		1				
28.09.2011		1				1		1
29.09.2011	3	5				1		
30.09.2011			TT			1		

* PP - kaks poissi, TT - kaks tüdrukut, TP – tüdruk ja poiss.

Oktoober

Osa	Naine	Mees	Lapsed	Reklaam	Vägivald	Õpetus	Ekspert	Tähtpäev
03.10.2011	1					1		
04.10.2011	1	1						
05.10.2011		2				1		
06.10.2011	1	2				1		
07.10.2011	2	1	TP			1		
10.10.2011	1	1				1		
11.10.2011		2				3		
12.10.2011		4				1	2	
13.10.2011		4		1		1	2	
17.10.2011		2				3		
18.10.2011		2						
19.10.2011		1		1				
20.10.2011	1	2		1		1		
21.10.2011	3		TT	1		1		
24.10.2011		3				1		
25.10.2011		2		2		3		
26.10.2011		3				1	1	
27.10.2011	1	1				3		
28.10.2011		3	TT			1		
31.10.2011	1	1		1		1		

*PP - kaks poissi, TT - kaks tüdrukut, TP – tüdruk ja poiss.

November

Osa	Naine	Mees	Lapsed	Reklaam	Vägivald	Õpetus	Ekspert	Tähtpäevad
01.11.2011	1	1				1		
02.11.2011		2				3		1
03.11.2011		2				1		
04.11.2011	1	2		PP		1		
07.11.2011	1	1				1		1
08.11.2011	2	3				1	3	
09.11.2011	2	4				1	3	
10.11.2011	1	1				2		1
11.11.2011	2	1		TP		1		
14.11.2011	1	1				3		
15.11.2011		2				2		
16.11.2011	1	1				2		
17.11.2011	1	1				3		
18.11.2011	2	1		TP		1		
21.11.2011	1	1				2		
22.11.2011		2				2		
23.11.2011	1	2				2		
24.11.2011		2				1		1
25.11.2011	3			TT		1		
28.11.2011	1	1				1		
29.11.2011	1	1				4		
30.11.2011	1	1				1	2	

* PP - kaks poissi, TT - kaks tüdrukut, TP – tüdruk ja poiss.

3. Lasteprogrammi kodeerimistabelid

September

Päritolu	1. nädal	2. nädal	3. nädal	4. nädal	29. - 30.09	Kokku	Tundides
Omasaade(2011)	50*	130	130	120	40	420	7h 50min
Omasaade(arhiiv)	185	290	320	310	105	1210	20h 10min
Hange	1110	955	970	890	185	4110	68h 30min
Formaat							
Sari	1055	1100	1110	1060	305	4630	49h 25min
Üheosaline	105	125	120	110	5	465	7h 45min
Film	185	150	190	150	20	695	11h 35min
Tegelased							
Nukk	0	20	25	25	25	95	1h 35min
Anima	745	725	730	715	220	3135	52h 15min
„Päris“	600	650	665	580	85	2580	43h
Kokku	1345	1375	1420	1320	330	5790	96h 30min
Tundides	22h 5min	22h 5min	23h 40min	22h	5h 30min		

*Kestus minutites.

Oktoober

Päritolu	1. nädal	2. nädal	3. nädal	4. nädal	29. - 31.10	Kokku	Tundides
Omasaade 2011	110*	110	125	120	30	495	8h 15min
Arhiivisaade	325	370	330	350	175	1550	25h 50min
Hange	890	865	815	1430	445	4445	74h 5min
Formaat							
Sari	1090	1090	1040	1085	460	4765	49h 30min
Üheosaline	135	165	135	150	110	695	11h 35min
Film	100	90	95	665	80	1030	17h 10min
Tegelased							
Nukk	0	60	0	80	25	165	2h 45min
Anima	740	700	670	715	310	3135	52h 15min
„Päris“	585	585	600	1105	315	3190	53h 10min
Kokku	1325	1345	1270	1900	650	6490	108h 10min
Tundides	22h 5min	22h 25min	21h 10min	31h 40min	10h 50min		

* Kestus minutites.

November

Päritolu	1. nädal	2. nädal	3. nädal	4. nädal	29. - 30.11	Kokku	Tundides
Omasaade 2011	125	125	130	130	35	545	9h 5min
Arhiivisaade	320	340	360	380	50	1450	24h 10min
Hange	890	865	825	800	250	3630	47h 35min
Formaat							
Sari	1070	1160	1145	1155	335	4865	47h 35min
Üheosaline	165	0	40	95	0	300	5h
Film	100	170	130	60	0	460	5h 20min
Tegelased							
Nukk	0	50	0	45	0	95	1h 35min
Anima	730	710	650	610	240	2940	49h
„Päris“	605	570	665	655	95	2590	43h 10min
Kokku	1335	1330	1315	1310	335	5625	93h 45min
Tundides	22h 15min	22h 10min	21h 55min	21h 50min	5h 35min		

* Kestus minutites.

4. 01.09.2011-30.11.2011 lasteprogrammi transkriptsioon

SEPTEMBER

1. september neljapäev

7.30 Muumioru lood
07.50 Reis ümber maailma
08.00 Looduselust: Otto Eik ja metskits (2011)
08.25 Täheplaneet
08.30 Aisopose teater
08.40 Reis ümber maailma

17.30 Muumioru lood
17.50 Täheplaneet
17.55 Sügislaul (1992)
18.15 Cedric
18.25 Mina ja minu lemmikloom
18. Inami

2. september reede

07.30 Muumioru lood
07.50 Täheplaneet
07.55 Cedric
08.10 Mina ja minu lemmikloom
08.35 Inami

17. 30 Muumioru lood
18:00 Kessu lastelavastus (1981)
18:30 Reis ümber maailma
18:50 Täheplaneet
18:55 Inami

3. september laupäev

07.30 Inami
07.55 Reis ümber maailma
08:15 Täheplaneet
08:20 Tuutu ja Potsu
08: 30 Muumioru lood

16.10 Merlini seiklused
17:30 Lippeli unenägu
19:05 Tuutu ja Potsu

4. september pühapäev

07:30 Reis ümber maailma
07:45 Samsam
07:55 Indiaanipoiss Yakari
08:20 Tuutu ja Potsu
08:30 Inami
08:55 Lammas Shaun

18:35 Inami
18:55 Lammas Shaun
19:05 Tuutu ja Potsu

5. september esmaspäev

07:10 Samsam
07:15 Võlupliats lastelavastus (1989)
07:40 Mina ja minu lemmikloom
07:55 Adiboo seiklused
08:00 Hüvasti suvi! Laululapsed (1981)
08:30 Nukumäng: nukuetenduse tegelased(1988)

18:00 Muumioru lood
18:20 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 ajakompass
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

6. september teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Ajakompass
07:50 Lammas Shaun
07:55 Muumioru lood
08:20 Lastetuba (2011)

17.30 Nukumäng: nukuetenduse tegelased (1988)
18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:25 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

7 september kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Pritsimees Saamuel
07:45 Lammas Shaun
07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer

08:20 Lastetuba

18:00 Mõmmi ja aabits lastelavastus (1976)

18:20 Konn ja sõbrad

18:30 Lastetuba

18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused

18:55 Garth ja Bev

19:05 Cedric

8. september neljapäev

07:10 Cedric

07:20 Garth ja Bev

07:30 Kiisu Miisu enneolematud seiklused

07:45 Täheplaneet

07:50 Konn ja sõbrad

07:55 Mõmmi ja aabits (1976)

08:20 Lastetuba

18:00 Kadekops lastelavastus (1990)

18:30 Lastetuba

18:40 Inami

19:05 Indiaanipoiss Yakari

9. september reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari

07:20 Inami

07:45 Kadekops (1990)

08:20 Lastetuba

18:20 Reis ümber maailma

18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga

18:45 Indiaanipoiss Yakari

19:00 Indiaanipoiss Yakari

19:10 Reis ümber maailma

10. september laupäev

07:30 Reis ümber maailma

07:35 Reis ümber maailma

07:45 Tuutu ja Potsu

07:55 Tegus Timmu

08:05 Muumioru lood

08:30 Indiaanipoiss Yakari

08:40 Indiaanipoiss Yakari

08:50 Samsam

17:00 Prints ja kerjus lastefilm saksa

18:15 Indiaanipoiss Yakari

18:30 Looduselust: Otto Eik ja hunt (2011)

18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

11. september pühapäev

07:30 Inami
07:55 Cedric
08:05 Cedric
08:20 Indiaanipoiss Yakari
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lammas Shaun
12:05 Prints ja kerjus

17:00 Buratino lasteetendus (1982)
19:05 Lammas Shaun
19:10 Adiboo seiklused inimkehas

12. september esmaspäev

07:10 Cedric
07:25 Cedric
07:35 Looduselust Otto, Eik ja hunt(2011)
08:00 Mina ja minu lemmikloom
08:15 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:35 Nukumäng: tegelaskujude karakterid (1988)

18:00 Muumioru lood
18:20 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Ajakompass
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

13. september teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Ajakompass
07:50 Lammas Shaun
07:55 Muumioru lood
08:20 Lastetuba

17:30 Nukumäng (1988)
18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:20 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

14. september kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Pritsimees Saamuel
07:45 Täheplaneet
07:50 Lammas Shaun
07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer
08:20 Lastetuba

18:00 Tammetõru seiklused 1/13 (1988)
18:20 Konn ja sõbrad
18:30 Lastetuba
18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
18:55 Garth ja Bev
19:05 Cedric

15. september neljapäev

07:10 Cedric
07:20 Garth ja Bev
07:30 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
07:50 Konn ja sõbrad
07:55 Tammetõru seiklused
08:20 Lastetuba

18:00 Kadekops (1990)
18:35 Lastetuba
18:45 Inami
19:05 Indiaanipoiss Yakari

16. september reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari
07:20 Inami
07:45 Reis ümber maailma
07:50 Kadekops (1990)
08:25 Lastetuba

18:00 Muumioru lood
18:20 Reis ümber maailma
18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga
18:45 Teeme Tomiga nukufilmi (2010)
19:00 Peetrikese unenägu

17. september laupäev

07:30 Reis ümber maailma
07:40 Tuutu ja Potsu
07:50 Täheplaneet

07:55 Tegus Timmu
08:05 Muumioru lood
08:25 Teeme Tomiga nukufilmi
08:40 Peetrikese unenägu (2004)

17:00 Prints ja kerjus 2/2
18:15 Indiaanipoiss Yakari
18:30 Looduselust: Otto, Eik ja hüljes.
18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

18. september pühapäev

07:30 Inami
07:55 Cedric
08:05 Cedric
08:20 Indiaanipoiss Yakari
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lammas Shaun
12:05 Prints ja kerjus 2/2

17:00 Minu pere ja muud loomad lastelav (1991)
19:00 Lammas Shaun
19:05 Tuutu ja Potsu

19. september esmaspäev

07:10 Cedric
07:20 Cedric
07:30 Mina ja minu lemmikloom
07:45 Looduselust
08:10 Adiboo seiklused. Planeet Maa
08:15 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:35 Nukumäng (1988)

18:00 Muumioru lood
18:20 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Ajakompass
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

20. september teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Ajakompass
07:50 Lammas Shaun
07:55 Muumioru lood

08:20 Lastetuba

17:30 Nukumäng (1988)

18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer

18:25 Lammas Shaun

18:30 Lastetuba

18:45 Pritsimees Saamuel

18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused

19:05 Cedric

21. september kolmapäev

07:10 Cedric

07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused

07:30 Pritsimees Saamuel

07:45 Lammas Shaun

07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer

08:20 Lastetuba

18:00 Mõmmi ja aabits

18:20 Konn ja sõbrad

18:30 Lastetuba

18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused

18:55 Garth ja Bev

19:05 Cedric

22. september neljapäev

07:10 Cedric

07:20 Garth ja Bev

07:30 Kiisu Miisu enneolematud seiklused

07:50 Konn ja sõbrad

07:55 Mõmmi ja aabits (1976)

08:15 Lastetuba

18:00 Kadekops (1990)

18:30 Lastetuba

18:35 Inami

19:00 Reis ümber maailma

19:05 Indiaanipoiss Yakari

23. september reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari

07:20 Inami

07:45 Reis ümber maailma

07:50 Kadekops

08:20 Lastetuba

18:00 Muumioru lood

18:20 Reis ümber maailma

18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga
18:45 Teeme Tomiga nukufilmi 2
19:00 Jõehobu Jõksu lood
19:05 Tulelaeva kulid

24. september laupäev

07:30 Reis ümber maailma
07:35 Tuutu ja Potsu
07:50 Täheplaneet
07:55 Tegus Timmu
08:05 Muumioru lood
08:25 Teeme Tomiga nukufilmi
08:45 Jõehobu Jõksu lood
08:50 Tulelaeva kulid

17:00 Väikesed süütud valed
18:40 Looduselust
19:00 Indiaanipoiss Yakari

25. september pühapäev

07:30 Inami
07:55 Cedric
08:05 Cedric
08:20 Indiaanipoiss Yakari
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lammas Shaun

17:00 Salaaed lasteetendus (2001)
18:50 Adiboo seiklused inimkehas
18:55 Tuutu ja Potsu
19:05 Tegus Timmu

26. september esmaspäev

07:10 Cedric
07:25 Cedric
07:35 Looduselust
08:00 Mina ja minu lemmikloom
08:10 Adiboo seiklused. Planeet Maa
08:20 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:30 Nukumäng

18:00 Muumioru lood
18:20 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Ajakompass
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

27. september teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Ajakompass
07:50 Lammas Shaun
07:55 Muumioru lood
08:20 Lastetuba

17:30 Nukumäng
18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:25 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

28.september kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Pritsimees Saamuel
07:45 Lammas Shaun
07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer
08:20 Lastetuba

18:00 Tammetõru seiklused (1988)
18:25 Konn ja sõbrad
18:30 Lastetuba
18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
18:55 Garth ja Bev
19:05 Cedric

29. september neljapäev

07:10 Cedric
07:20 Garth ja Bev
07:30 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
07:50 Konn ja sõbrad
07:55 Tammetõru seiklused (1988)
08:20 Lastetuba

18:00 Kadekops (1990)
18:30 Lastetuba
18:35 Inami
19:00 Reis ümber maailma
19:05 Indiaanipoiss Yakari

30. september reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari
07:25 Inami
07:45 Reis ümber maailma
07:55 Kadekops
08:25 Lastetuba

18:00 Muumioru lood
18:20 Reis ümber maailma
18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga
18:45 Teeme Tomiga nukufilmi
19:00 Kröll animafilm (1972)

OKTOOBER

1. oktoober laupäev

07:30 Reis ümber maailma
07:35 Samsam
07:45 Tuutu ja Potsu
07:55 Tegus Timmu
08:05 Muumioru lood
08:25 Teeme Tomiga nukufilmi
08:40 Kröll

17:00 Lumivalgeke saksa (2009)
18:00 Koolitants (2009)
18:25 Looduselust
18:50 Samsam
18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

2. oktoober pühapäev

07:30 Inami
07:55 Samsam
08:00 Samsam
08:05 Cedric
08:20 Cedric
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lamma Shaun

17:00 Sinilind lasteetendus (1987)
18:50 Adiboo seiklused inimkehas
18:55 Tuutu ja Potsu
19:05 Tegus Timmu

3. oktoober esmaspäev

07:10 Cedric
07:20 Cedric
07:30 Mina ja minu lemmikloom
07:45 Looduselust
08:10 Adiboo seiklused. Planeet Maa
08:20 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:35 Nukumäng (1988)

18:00 Muumioru lood
18:20 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Ajakompass
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

4. oktoober teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Ajakompass
07:50 Lammas Shaun
07:55 Muumioru lood
08:20 Lastetuba

17:30 Nukumäng
18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:25 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

5. oktoober kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Pritsimees Saamuel
07:50 Lammas Shaun
07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer
08:20 Lastetuba

18:00 Mõmmi ja aabits
18:20 Konn ja sõbrad
18:30 Lastetuba
18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
18:55 Garth ja Bev
19:05 Cedric

6. oktoober neljapäev

07:10 Cedric
07:20 Garth ja Bev
07:30 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
07:50 Konn ja sõbrad
07:55 Mõmmi ja aabits (1976)
08:20 Lastetuba

18:00 Kadekops (1990)
18:30 Lastetuba
18:35 Inami
19:00 Reis ümber maailma
19:05 Indiaanipoiss Yakari

7. oktoober reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari
07:20 Inami
07:45 Reis ümber maailma
07:50 Kadekops (1990)
08:20 Lastetuba

18:00 Muumioru lood
18:20 Reis ümber maailma
18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga
18:45 Teeme Tomiga nukufilmi
19:00 Porgand!
19:10 Teatriporgand

8. oktoober laupäev

07:30 Reis ümber maailma
07:40 Samsam
07:45 Tuutu ja Potsu
07:55 Tegus Timmu
08:05 Muumioru lood
08:30 Teeme Tomiga nukufilmi
08:45 Porgand!
08:55 Teatriporgand

17:00 Saabastega kass
18:00 Koolitants 2009
18:25 Looduselust
18:55 Tuutu ja Potsu
19:05 Tegus Timmu

9. oktoober pühapäev

07:30 Inami
07:55 Cedric
08:05 Cedric

08:20 Indiaanipoiss Yakari
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lamma Shaun

17:00 Väikevend ja Karlsson katuselt (1988)
18:35 Sügislaul (1992)
18:50 Adiboo seiklused inimkehas
18:55 Tuutu ja Potsu
19:05 Tegus Timmu

10. oktoober esmaspäev

07:10 Cedric
07:20 Cedric
07:35 Mina ja minu lemmikloom
07:45 Looduselust
08:10 Adiboo seiklused. Planeet Maa
08:20 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:30 Nukumäng

18:00 Muumioru lood
18:20 Lamma Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Ajakompass
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

11. oktoober teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Ajakompass
07:50 Lamma Shaun
07:55 Muumioru lood
08:20 Lastetuba

17:30 Nukumäng
18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:25 Lamma Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

12. oktoober kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Pritsimees Saamuel

07:50 Lammas Shaun
07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer
08:20 Lastetuba

18:00 Tammetõru seiklused (1988)
18:30 Lastetuba
18:35 Konn ja sõbrad
18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
18:55 Garth ja Bev
19:05 Cedric

13. oktoober neljapäev

07:10 Cedric
07:20 Garth ja Bev
07:30 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
07:40 Konn ja sõbrad
07:50 Tammetõru seiklused
08:20 Lastetuba

18:00 Kadekops
18:30 Lastetuba
18:35 Inami
19:00 Reis ümber maailma
19:05 Indiaanipoiss Yakari

14. oktoober reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari
07:20 Inami
07:45 Reis ümber maailma
07:50 Kadekops
08:20 Lastetuba

18:00 Muumioru lood
18:20 Reis ümber maailma
18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga
18:45 Teeme Tomiga nukufilmi
18:55 Põhja konn animafilm eesti
19:10 Samsam

15. oktoober laupäev

07:30 Reis ümber maailma
07:40 Samsam
07:45 Tuutu ja Potsu
07:55 Tegus Timmu
08:05 Muumioru lood
08:30 Teeme Tomiga nukufilmi
08:45 Põhja konn animafilm Eesti

17:00 Bremeni linna moosekandidid
18:00 Koolitants 2009
18:25 Looduselust
18:50 Samsam
18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

16. oktoober pühapäev

07:30 Inami
07:55 Cedric
08:05 Cedric
08:20 Indiaanipoiss Yakari
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lammas Shaun

17:00 Karlsson tembutab jälle (1988)
18:40 Entel-tentel-trika-trei (2004)
18:50 Adiboo seiklused inimkehas
18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

17. oktoober esmaspäev

07:10 Cedric
07:20 Cedric
07:30 Mina ja minu lemmikloom
07:45 Looduselust
08:10 Adiboo seiklused. Planeet Maa
08:20 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:35 Nukumäng

18:00 Muumioru lood
18:20 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Ajakompass
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

18. oktoober teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Ajakompass
07:50 Lammas Shaun
07:55 Muumioru lood
08:20 Lastetuba

17:30 Nukumäng

18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:25 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

19. oktoober kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Pritsimees Saamuel
07:50 Lammas Shaun
07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer
08:20 Lastetuba

18:00 Mõmmi ja aabits (1976)
18:20 Konn ja sõbrad
18:30 Lastetuba
18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
18:55 Garth ja Bev
19:05 Cedric

20. oktoober neljapäev

07:10 Cedric
07:20 Garth ja Bev
07:30 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
07:50 Konn ja sõbrad
07:55 Mõmmi ja aabits
08:20 Lastetuba

18:00 Kadekops
18:30 Lastetuba
18:40 Inami
19:05 Indiaanipoiss Yakari

21. oktoober reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari
07:20 Inami
07:45 Kadekops (1990)
08:20 Lastetuba

18:00 Muumioru lood
18:20 Reis ümber maailma
18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga
18:45 Teeme Tomiga nukufilmi
19:00 Ott kosmoses

22. oktoober laupäev

07:30 Reis ümber maailma
07:40 Tuutu ja Potsu
07:50 Tegus Timmu
08:00 Muumioru lood
08:25 Teeme Tomiga nukufilmi
08:40 Ott kosmoses

17:00 Hanekarjus
18:00 Sibulapoisi seiklused (1989)
18:30 Looduselust
18:55 Tuutu ja Potsu
19:05 Tegus Timmu

23. oktoober pühapäev

07:30 Inami
07:55 Cedric
08:05 Cedric
08:20 Indiaanipoiss Yakari
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lamma Shaun

17:00 Kunksmoor (1992)
18:25 Lauluvanker (1981)
19:00 Adiboo seiklused inimkehas
19:05 Tuutu ja Potsu

24. oktoober esmaspäev

07:10 Cedric
07:20 Cedric
07:35 Mina ja minu lemmikloom
07:45 Looduselust
08:10 Adiboo seiklused. Planeet Maa
08:20 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:35 Nukumäng

16:15 Peter ja Petra
17:25 Petja ja hunt
18:00 Muumioru lood
18:20 Lamma Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Ajakompass
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

25. oktoober teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Ajakompass
07:50 Lamma Shaun
07:55 Muumioru lood
08:20 Lastetuba
10:05 Lärmisepa tänava Lota rootsi
11:20 Kuidas valmis film "Petja ja hunt"

16:00 Nukumäng
16:30 Lärmisepa tänava Lota
17:45 Kuidas valmis film "Petja ja hunt"
18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:25 Lamma Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

26. oktoober kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Pritsimees Saamuel
07:50 Lamma Shaun
07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer
08:20 Lastetuba

16:30 Lota kolib kodust ära
18:00 Tammetõru seiklused
18:25 Konn ja sõbrad
18:30 Lastetuba
18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
18:55 Garth ja Bev
19:05 Cedric

27. oktoober neljapäev

07:10 Cedric
07:20 Garth ja Bev
07:30 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
07:50 Konn ja sõbrad
07:55 Tammetõru seiklused
08:20 Lastetuba

16:30 Jaanikingu Madlike
18:00 Kadekops
18:30 Lastetuba
18:35 Inami
19:00 Reis ümber maailma
19:05 Indiaanipoiss Yakari

28. oktoober reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari
07:20 Inami
07:45 Reis ümber maailma
07:50 Kadekops (1990)
08:20 Lastetuba

16:20 Sa oled arust ära, Madlike
18:00 Muumioru lood
18:20 Reis ümber maailma
18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga
18:45 Teeme Tomiga nukufilmi
19:00 Verine John

29. oktoober laupäev

07:30 Reis ümber maailma
07:40 Tuutu ja Potsu
07:50 Tegus Timmu
08:00 Muumioru lood
08:25 Teeme Tomiga nukufilmi
08:40 Verine John

17:00 Rapuntsel
18:00 Sibulapoisi seiklused (1989)
18:25 Looduselust
18:50 Samsam
18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

30. oktoober pühapäev

07:30 Inami
07:55 Cedric
08:05 Cedric
08:20 Indiaanipoiss Yakari
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lammas Shaun
17:00 Saabastega kass (1999)
18:20 Vana kapi saladus (1983)
18:50 Adiboo seiklused inimkehas
18:55 Tuutu ja Potsu
19:05 Tegus Timmu

31. oktoober esmaspäev

07:10 Cedric

07:20 Cedric
07:30 Mina ja minu lemmikloom
07:45 Looduselust
08:10 Adiboo seiklused. Planeet Maa
08:20 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:35 Nukumäng

18:00 Muumioru lood
18:20 Lamma Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Ajakompass
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

NOVEMBER

1. november teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Ajakompass
07:50 Lamma Shaun
07:55 Muumioru lood
08:20 Lastetuba

17:30 Nukumäng
18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:25 Lamma Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

2. november kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:30 Pritsimees Saamuel
07:45 Lamma Shaun
07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer
08:20 Lastetuba

18:00 Mõmmi ja aabits (1976)
18:20 Konn ja sõbrad
18:30 Lastetuba
18:40 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
18:50 Garth ja Bev
19:05 Cedric

3. november neljapäev

07:10 Cedric
07:20 Garth ja Bev
07:35 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
07:50 Konn ja sõbrad
08:00 Mõmmi ja aabits (1976)
08:20 Lastetuba

18:00 Kadekops (1991)
18:25 Reis ümber maailma
18:30 Lastetuba
18:45 Inami
19:05 Indiaanipoiss Yakari

4. november reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari
07:25 Inami
07:45 Reis ümber maailma
07:55 Kadekops (1991)
08:20 Lastetuba

18:00 Muumioru lood
18:20 Reis ümber maailma
18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga
18:45 Teeme Tomiga nukufilmi
19:00 Meemeistrite linn

5. november laupäev

07:30 Reis ümber maailma
07:35 Tuutu ja Potsu
07:45 Tegus Timmu
07:55 Adiboo seiklused inimkehas
08:00 Muumioru lood
08:25 Teeme Tomiga nukufilmi
08:40 Meemeistrite linn

17:00 Tark talutüdruk
18:00 Ennemuistsed jutud (1990)
18:30 Looduselust
18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

6. november pühapäev

07:30 Inami
07:55 Cedric
08:05 Cedric

08:20 Indiaanipoiss Yakari
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lammas Shaun

17:00 Smaragdlinna võlur lasteetendus (1984)
18:35 Europop '96 (1996)
18:50 Lammas Shaun
19:00 Tegus Timmu

7. november esmaspäev

07:10 Cedric
07:20 Cedric
07:30 Mina ja minu lemmikloom
07:45 Looduselust
08:15 Adiboo seiklused. Planeet Maa
08:20 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:35 Nukumäng

18:00 Muumioru lood
18:20 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Ajakompass
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

8. november teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Ajakompass
07:45 Lammas Shaun
07:50 Muumioru lood
08:15 Lastetuba

17:30 Nukumäng
18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:20 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

9. november kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Pritsimees Saamuel
07:50 Lammas Shaun

07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer

08:20 Lastetuba

18:00 Tammetõru seiklused (1988)

18:25 Konn ja sõbrad

18:30 Lastetuba

18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused

18:55 Vahva Roosi

19:05 Cedric

10. november neljapäev

07:10 Cedric

07:20 Vahva Roosi

07:30 Kiisu Miisu enneolematud seiklused

07:50 Konn ja sõbrad

07:55 Tammetõru seiklused (1988)

08:20 Lastetuba

18:00 Kadekops (1991)

18:30 Lastetuba

18:35 Inami

19:00 Reis ümber maailma

19:05 Indiaanipoiss Yakari

11. november reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari

07:20 Inami

07:45 Reis ümber maailma

07:50 Kadekops (1991)

08:20 Lastetuba

18:00 Muumioru lood

18:20 Reis ümber maailma

18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga

18:45 Teeme Tomiga nukufilmi

19:00 Lapsehoidjad

19:10 Pagar ja korstnapühkija

12. november laupäev

07:30 Reis ümber maailma

07:35 Tuutu ja Potsu

07:45 Tegus Timmu

07:55 Adiboo seiklused inimkehas

08:00 Muumioru lood

08:25 Teeme Tomiga nukufilmi

08:40 Lapsehoidjad

08:50 Pagar ja korstnapühkija

17:00 Sinine tuli
18:00 Ennemuistsed jutud (1990)
18:30 Looduselust
18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

13. november pühapäev

07:30 Inami
07:55 Cedric
08:05 Cedric
08:20 Indiaanipoiss Yakari
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lammas Shaun

17:00 Džuudopoisid (1987)
18:10 Mis see päike naerab (2009)
18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

14. november esmaspäev

07:10 Cedric
07:20 Cedric
07:35 Mina ja minu lemmikloom
07:45 Looduselust
08:15 Adiboo seiklused. Planeet Maa
08:20 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:35 Nukumäng (1989)

18:00 Muumioru lood
18:20 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Reis ümber maailma
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

15. november teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Reis ümber maailma
07:45 Lammas Shaun
07:50 Muumioru lood
08:15 Lastetuba

17:30 Nukumäng(1989)
18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:25 Lammas Shaun

18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

16. november kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Pritsimees Saamuel
07:50 Lammas Shaun
07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer
08:20 Lastetuba

18:00 Mõmmi ja aabits (1976)
18:20 Konn ja sõbrad
18:30 Lastetuba
18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
18:55 Vahva Roosi
19:05 Cedric

17. november neljapäev

07:10 Cedric
07:20 Vahva Roosi
07:30 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
07:50 Konn ja sõbrad
07:55 Mõmmi ja aabits (1976)
08:20 Lastetuba

18:00 Kadekops lastelavastus(1996)
18:20 Reis ümber maailma
18:30 Lastetuba
18:45 Inami
19:05 Indiaanipoiss Yakari

18.november reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari
07:25 Inami
07:45 Reis ümber maailma
07:50 Kadekops (1996)
08:20 Lastetuba

18:00 Muumioru lood
18:20 Reis ümber maailma
18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga
18:45 Teeme Tomiga nukufilmi
19:00 Kunksmoor (1977)

19. november laupäev

07:30 Reis ümber maailma
07:40 Tuutu ja Potsu
07:50 Tegus Timmu
08:00 Muumioru lood
08:25 Teeme Tomiga nukufilmi
08:40 Kunksmoor (1977)

17:00 Varas vembumees
18:00 Ennemuistsed jutud (1990)
18:30 Looduselust
18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

20. november pühapäev

07:30 Inami
07:55 Cedric
08:05 Cedric
08:15 Indiaanipoiss Yakari
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lamma Shaun

17:00 Uus poiss (1983)
18:10 Mis see päike naerab (2009)
18:50 Adiboo seiklused inimkehas
18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

21. november esmaspäev

07:10 Cedric
07:20 Cedric
07:30 Mina ja minu lemmikloom
07:45 Looduselust
08:15 Adiboo seiklused. Planeet Maa
08:20 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:35 Nukumäng (1989)
18:00 Muumioru lood
18:20 Lamma Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Reis ümber maailma
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

22. november teisipäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused

07:35 Reis ümber maailma
07:50 Lammas Shaun
07:55 Muumioru lood
08:20 Lastetuba

17:30 Nukumäng (1989)
18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:25 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

23. november kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Pritsimees Saamuel
07:45 Lammas Shaun
07:50 Reporterhiir Marvi Hämmer
08:20 Lastetuba

18:00 Tammetõru seiklused (1988)
18:20 Konn ja sõbrad
18:30 Lastetuba
18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
18:55 Vahva Roosi
19:05 Cedric

24. november neljapäev

07:10 Cedric
07:20 Vahva Roosi
07:30 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
07:50 Konn ja sõbrad
07:55 Tammetõru seiklused(1988)
08:20 Lastetuba

18:00 Kadekops (1996)
18:30 Lastetuba
18:35 Inami
19:00 Indiaanipoiss Yakari
19:10 Reis ümber maailma

25. november reede

07:10 Indiaanipoiss Yakari
07:20 Inami
07:45 Reis ümber maailma
07:50 Kadekops (1996)
08:20 Lastetuba

18:00 Muumioru lood
18:20 Reis ümber maailma
18:30 Lastetuba: Meisterdame Mariga
18:45 Teeme Tomiga nukufilmi

26. november laupäev

07:30 Reis ümber maailma
07:35 Tuutu ja Potsu
07:45 Tegus Timmu
07:55 Netilambad
08:00 Muumioru lood
08:25 Teeme Tomiga nukufilmi

17:00 Keisri uued rõivad
18:00 Muusika me sees ja ümber (2010)
18:40 Looduselust
19:10 Tegus Timmu

27. november pühapäev

07:30 Inami
07:55 Cedric
08:05 Cedric
08:20 Indiaanipoiss Yakari
08:30 Tegus Timmu
08:40 Tuutu ja Potsu
08:50 Konn ja sõbrad
09:00 Lammas Shaun

17:00 Kardemoni linna rahvas ja röövlid
18:05 Muusika me sees ja ümber (2010)
18:45 Lammas Shaun
18:50 Adiboo seiklused inimkehas
18:55 Tuutu ja Potsu
19:10 Tegus Timmu

28. november esmaspäev

07:10 Cedric
07:20 Cedric
07:30 Mina ja minu lemmikloom
07:45 Looduselust
08:15 Adiboo seiklused. Planeet Maa
08:20 Lastetuba: Meisterdame Mariga
08:35 Nukumäng

18:00 Muumioru lood
18:25 Lammas Shaun

18:30 Lastetuba
18:45 Reis ümber maailma
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

29. november teisipäev

07:10 Cedric
07:25 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Reis ümber maailma
07:45 Lammas Shaun
07:55 Muumioru lood
08:20 Lastetuba

17:30 Nukumäng (1989)
18:00 Reporterhiir Marvi Hämmer
18:25 Lammas Shaun
18:30 Lastetuba
18:45 Pritsimees Saamuel
18:55 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
19:05 Cedric

30. november kolmapäev

07:10 Cedric
07:20 Siilipoiss Alfredi salapärased seiklused
07:35 Pritsimees Saamuel
07:50 Lammas Shaun
07:55 Reporterhiir Marvi Hämmer
08:20 Lastetuba

18:00 Mõmmi ja aabits (1976)
18:20 Konn ja sõbrad
18:30 Lastetuba
18:45 Kiisu Miisu enneolematud seiklused
18:55 Vahva Roosi
19:05 Cedric